

2011/183 • MARZEC • MÁRCIUS • Cena • Ára: 200 Ft.

# Polonia Węgierska

MIESIĘCZNIK

A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA



- Lutowe posiedzenie OSMP
- Co ma najwięcej witaminy
- Bal Polski
- Książki, książki
- Konkursy
- Jan Kiepura i Marta Eggerth



Karnawał SMP Miskolc; str. 8  
Fot.: Dénes Fekete

Bal Polski. W pierwszej parze  
przew. Halina Csúcs i sekretarz  
stanu István Simicskó; str.7  
Fot.: Malgorzata Vègh



Dzien Kobiet w Domu Polskim;  
str.6 • Fot.: Barbara Pál

Msza sw. i koleda w Ujpeszcie; str.8  
Fot.: György Priszler



Pamięć 1848-49 r. w Szolnoku. Konsul Anna  
Derbin i attaché Michał Wikło; str.9  
Fot.: Malgorzata Erdei i József Tóth

# Polonia Węgierska

MIESIĘCZNIK WĘGERSKIEJ POLONII  
A MAGYARORSZÁGI LENGYELEK HAVILAPJA

Pismo Ogólnokrajowego

Samorządu Mniejszości Polskiej

z kwartalnym dodatkiem GŁOS POLONII

Az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat lapja  
a GŁOS POLONII negyedévi mellékletével

Odpowiedzialny wydawca / Felelős kiadó

dr Csúcs Lászlóné Halina

Redaktor naczelny /

Főszerkesztő:

dr Konrad Sutarski

Redaktor graficzny /

Grafikai szerkesztő:

Kemény András

Redakcja / Szerkesztőség:

1102 Budapest, Állomás u. 10.

Telefon: 261-3479

E-mail: polweg@polonia.hu

Dzień redakcyjny / Szerkesztőségi nap:

poniedziałek / hétfő: 10<sup>00</sup>-14<sup>00</sup>

Drukarnia / Nyomda:

Ritter Nyomda, Budapest

HU ISSN: 1417-5924

Ukazuje się w każdym miesiącu dzięki pomocy finansowej budżetu centralnego Republiki Węgierskiej, za pośrednictwem Ogólnokrajowego Samorządu Mniejszości Polskiej oraz dzięki wsparciu finansowemu Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” ze środków Senatu Rp.

Megjelenik minden hónapban az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat közvetítésével, a Magyar Köztársaság központi költségvetésének köszönhetően, valamint a LK Szenátus és „A Keleten Élő Lengyelek” Alapítvány segítségével.

## WAŻNE ADRESY - FONTOS CÍMEK

Ogólnokrajowy Samorząd

Mniejszości Polskiej na Węgrzech

1102 Budapest, Állomás u. 10.

Tel.: (+36-1)261-1798, Fax: (+36-1)909-28-56

olko@polonia.hu

Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii

1102 Budapest, Állomás u. 10.

Tel./Fax: (+36-1)260-8023 • muzeum@polonia.hu

Ogólnokrajowa Szkoła Polska na Węgrzech

1102 Budapest, Állomás u. 10.

Tel./Fax: (+36-1)261-2748 • szkolpol@polonia.hu

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne

im. J. Bema na Węgrzech

1051 Budapest, Nádor u. 34. II. p.

Tel.: (+36-1)311-0216, Tel./Fax: (+36-1)312-8204

bem@bem.hu

Stowarzyszenie Polskich Katolików

na Węgrzech pw. św. Wojciecha i Dom Polski

1103 Budapest, Óhegy u. 11.

Tel./Fax: (+36-1)262-6908 • adalbert@enternet.hu

Polska Parafia Personalna na Węgrzech

1103 Budapest, Óhegy u. 11.

Tel./Fax: (+36-1)431-8414 • leskryza@op.pl

Pozostałe ważne adresy - patrz str. 22.

További fontos címek a 22. oldalon találhatóak.

## Gdzie ten początek wiosny?

**K**iedy osiadłem - jeszcze w sześćdziesiątych latach - na Węgrzech, miejscowi ludzie opowiadali mi, że w przeciwieństwie do jeszcze na pół zimowego, polskiego marca, w ich kraju miesiąc ten stanowi już prawdziwy początek wiosny, zaś piętnastego, w dniu święta narodowego zwykło być na tyle ciepło, że młodzież zakłada krótkie spodnie i suknie oraz krótkie skarpetki, a na wsiach zaczyna chodzić nawet boso. Gdzie nam w bieżącym roku do owych, błogich, ciepłych dni?! bo meteorolodzy jeszcze ich jakoś nie zapowiadają.

Niezależnie od kaprysów pogody węgierskie święto Wiosny Ludów odbędzie się i teraz, dzień wcześniej natomiast my, węgierscy - a szczególnie budapeszteńscy - Polacy obchodzić będziemy dzień urodzin generała Józefa Bema, zbierając się pod jego sławnym pomnikiem. Zresztą kiedy niniejszy numer PW dotrze do rąk czytelników będzie już po tych uroczystościach, a więc będzie już pewność na ile obecny marzec odstępuje od swoich wiosennych tradycji.

Będziemy po narodowym święcie Węgrów, natomiast zbliży się Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej. Jego centralne obchody odbędą się w bieżącym roku w Poznaniu. Dzień Przyjaźni, zrodzony w roku 2006 też zaczyna już powoli obrastać w pióra tradycji, a jednocześnie w każdym roku jest inny, gdyż coraz to inne miasto - raz na Węgrzech, raz w Polsce - staje się organizatorem uroczystości głównych.

Już w kwietniu, ale zanim pojawi się kolejny numer naszego pisma, będzie miało miejsce jeszcze jedno ważne wydarzenie, tym razem w Budapeszcie. W jego III dzielnicy (Óbuda-Békásmegyér), na Skwerze Katyńskich Męczenników odsłonięty zostanie pomnik katyński. I będzie to kolejny dowód - podobnie jak jest nim w tym roku też Poznań - podtrzymywania w dzisiejszych czasach przyjaźni naszych dwóch narodów.

Bądźmy przy tym dobrej myśli również pod innym względem: Jeśli nawet wiosna teraz, w marcu, opornie zbliża się na Węgry, to w kwietniu napewno rozprzestrzeni się tu już zielenią i wszystkimi pozostałymi kolorami kwietnej tęczy.

Konrad Sutarski

## Hol késik a tavasz?

**M**ég a hatvanas években mesélték nekem a helybeliek, amikor éppen csak letelepedtem Magyarországon, hogy itt a március - ellentétben az inkább még télies lengyel márciussal - már igazi tavaszi hangulatot szokott árasztani. 15-én, a nemzeti ünnep néha olyan melegen volt, hogy a fiatalok rövid nadrágot, szoknyát, zoknit vettek fel, faluhelyen pedig előfordult, hogy mezítláb kezdtek járni. Idén hol maradnak ezek a meleg márciusi napok? Az időjárás előrejelzések még mindig nem szólnak a szép napok beköszönéséről.

A Népek Tavaszának magyar ünnepe - függetlenül az időjárás szeszélyeitől - az idén is elérkezik. Egy nappal korábban azonban mi, magyarországi lengyelek Bem apó születésnapját fogjuk ünnepelni, és összegyűlünk Budapesten a tábornok híres emlékműve alatt. Mire a PW ezen száma az olvasók kezébe jut, már túl leszünk az ünnepségeken, és tudni fogjuk, hogy mennyire tért el az idei március saját tavaszi hagyományaitól.

A magyar nemzeti ünnepen túl máris elérkezik a Lengyel-Magyar Barátság napja, melynek központi rendezvényei idén Poznańban lesznek. A 2006-os évből származó Barátság Napja lassacskán hagyománnyá kezdi kinőni magát. Minden évben kicsit másképp zajlik le, és minden évben más - felváltva, hol magyarországi, hol lengyelországi - város válik a főünnepségek szervezőjévé.

Még egy fontos eseményről kell említést tenni, amelyre áprilisban kerül sor Budapest III. kerületében, még mielőtt megjelenne a következő lapszámunk. Itt, Óbuda-Békásmegyéren a Katyń-i Vértanúk parkjában megtörténik a katyń-i emlékmű leleplezése. Ez pedig egy újabb építőkőve lesz - miként Poznań is az - a mi két nemzetünk barátságának.

Legyen jókedvünk emellett más összefüggésben is: a tavasz Idén márciusban ha késve közeledik is Magyarországra, áprilisban már bizonyosan elkápráztat minket zöld kikeletjével és a nyíló virágok szivárványos színözönével.

Sutarski Konrád

# Lutowe posiedzenie OSMP

Február 26-án tartotta második ülését az OLKÖ. A főbb napirendi pontok az alábbi témákhoz kapcsolódtak: az OLKÖ költségvetése; az éves munkaterv; pályázati lehetőségek; az OLKÖ által biztosított dotációs keret; a Polonia Węgierska fűszerkesztői pályázata; a Lengyel Iskola igazgatói pályázata; a Lengyel Múzeum pályázati feladataihoz előleg biztosítása; a Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság Média Tanácsába delegált tag megválasztása; az OLKÖ szerepvállalása a Lengyel Magyar Barátság Napja és a Magyarországi Polonia Ünnepe napja kapcsán; az OLKÖ múlt évévi beszámolója. Rövid tudósítás a döntésekről.

**P**o posiedzeniu założycielskim było to drugie posiedzenie plenarne nowego Ogólnokrajowego Samorządu Mniejszości Polskiej na Węgrzech. Odbyło się ono 26 lutego, w siedzibie własnej Samorządu. Przybyli na nie, z całego kraju, wszyscy radni - z wyjątkiem jednego, a więc 20 osób.

Po ustaleniu i przegłosowaniu porządku obrad przystąpiono do samych obrad. Pierwszy temat: plan budżetu na rok bieżący wywołał dłuższą dyskusję. Radni zastanawiali się na ile właściwie go ustawiono, zwłaszcza pod względem wysokości honorariów, jakkolwiek przedstawiony został ze strony kierownictwa jako - w sferze wydatków - proporcjonalny. Dyskusja wykazała, że poprzez honoraria uwzględnione zostały różnice wielkości wkładu pracy radnych na poszczególnych stanowiskach. W rezultacie przegłosowany został projekt pierwotny budżetu, jakkolwiek poddano pod dyskusję również propozycję, aby nikt z radnych nie otrzymywał żadnych honorariów. Wysokość zaplanowanego budżetu - wraz z budżetami trzech instytucji OSMP oraz czasopisma PW wraz z GP - wynosi na 2011 rok 98.316 tysięcy forintów.

W trakcie dyskusji finansowej postanowiono sprawę charakteru wydatkowania Domu Polskiego jako instytucji OSMP przełożyć na późniejszy termin, przy czym temat zostanie wstępnie

omówiony na osobnym spotkaniu kierownictw Samorządu i Stowarzyszenia pw. św. Wojciecha (właściciela Domu).

Bez zastrzeżeń przyjęli radni Plan Pracy na bieżący rok, natomiast na następne posiedzenie odłożono sprawozdanie finansowe za rok ubiegły, gdyż Komisja Finansowa nie mogła dokonać kontroli ze względu na brak wytycznych, niedostarczonych jeszcze z Urzędu Skarbu Państwa (Magyar Államkincstár).

Możliwości uzyskania dotacji drogą konkursową zostaną ogłoszone w najbliższym czasie przez Ministerstwo Administracji i Sprawiedliwości jako konkurs o nazwie Wekerle. Wysunięte zostało zastrzeżenie, że trudno, coraz trudniej jest wypełniać formularze konkursowe i praca ta wymaga specjalistycznego przygotowania. Dyskusja wyjaśniła, iż trudniejsze są konkursy międzynarodowe, natomiast krajowe specjalistycznej wiedzy nie wymagają.

Kolejnym tematem omawianym na posiedzeniu były dotacje OSMP na rzecz polonijnych organizacji społecznych. W roku bieżącym Samorząd przeznaczył ze swojego budżetu na ten cel 2 miliony forintów. Ustalono, że wielkość sum dotacyjnych na zadania ważniejsze, o znaczeniu ogólnokrajowym nie może przekraczać 300 tysięcy forintów. Dotacja dla Kościoła Polskiego zostanie omówiona osobno.

Nie nastąpiło rozstrzygnięcie konkursu na stanowisko redaktora naczelnego Polonii Węgierskiej ze względu na zaistniałe pewne niedociągnięcia formalne. Konkurs zostanie powtórzony, zaś do tego czasu poproszony został o dalsze prowadzenie pisma, przez okres prawdopodobnie dodatkowych dwóch miesięcy - nie stający do konkursu - nleż podpisany, który wyraził zgodę na tego rodzaju przedłużenie umowy.

Samorząd zdecydował następnie o rozpisaniu konkursu na stanowisko dyrektora Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej w związku z faktem, że kończy się ważność umowy dotyczącej czasowej.

Na rzecz Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii OSMP przyznał zaletkę rzędu 1 miliona forintów, o którą dyrekcja tej instytucji zwróciła się doń jako do organu założycielskiego, ponieważ Muzeum otrzymało - drogą ubiegłorocznego konkursu - 2,7 miliona forintów na dalszy rozwój wystawy stałej „1000 lat powiązań polsko węgierskich”, a jego roczny budżet (6,8 miliona forintów) jest niewystarczający na opłacenie rachunków za wykonane zadania dotacyjne w sytuacji, gdy Ministerstwo dokonuje zwrotu wydatkowanych sum dopiero po zakończeniu prac rozwojowych i okazaniu dowodów wpłat.

Na członka Rady Medialnej Urzędu ds. Mediów Narodowych i Przekazu Informacji oddelegowana została przewodnicząca Halina Csűts. Ona też - w myśl następnego punktu programu obrad - pokrótce zreferowała plan i postęp prac młodzieżowego programu Zacieśniania Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, jako że do tej inicjatywy dołączył się także OSMP a w programie mieści się m. in. konkurs rysunkowy,



konferencja (w miesiącu czerwcu) oraz pielgrzymka do Częstochowy.

W ramach współpracy polsko-węgierskiej centralne obchody Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej (23 marca) odbędą się w tym roku w Poznaniu. OSMP zajmie się współudziałem w imprezach Dnia Przyjaźni na terenie Węgier, ale z Budapesztu (z przystankiem w Győr) zostanie wysłany do Poznania pociąg „Ekspres Przyjaźni”, na dni 22-24 III, organizowany przez Towarzystwo Historyczne im. Piłsudskiego oraz węgierskie Forum Cywilna Jedność (CÖF).

Święto Węgierskiej Polonii odbędzie się w bieżącym roku ponownie w Buda-

peszcie, w okolicach dnia Władysława, możliwe że w kobańskim Domu Kultury, jakkolwiek miejsce uroczystości nie zostało jeszcze zatwierdzone. Oprócz tego, w łączności z tym świętem, odbędzie się pielgrzymka na trasie Wyszegrad-Kraków-Krosno-Koszyce-Nagyvárad (gdzie spoczywają doczesne szczątki króla Władysława I Świętego), której towarzyszyć będzie węgierska Straż Koronna z kopią Świętej Korony, a dodatkową, choć już tylko regionalną, imprezą będzie w Tokaju trzydniowe Święto Wina, zakończone w polskim Krośnie po przebyciu drogi pomiędzy tymi miastami dawną trasą winiarzy.

Ostatnim tematem dnia było sprawozdanie z realizacji decyzji podjętych przez OSMP w II połowie ubiegłego roku.

Wczesnym popołudniem, po zakończeniu obrad, uczestnicy posiedzenia zostali jeszcze poczęstowani - dla wzmocnienia - ciepłymi kielbaskami oraz karnawałowymi pączkami, po czym rozjechali się do swoich miejscowości, a kto zamierzał iść jeszcze tego dnia wieczorem na organizowany przez Ogólnokrajowy Samorząd „Bal Polski”, pospieszył do domu, aby zdążyć odsapnąć i przebrać się pięknie.

Konrad Sutarski

Zdjęcie: Bożena Bogdańska Szadai

## Wycieczka do Krakowa

December elején krakkói kirándulásunk vétek részt a miskolci LKÖ tagjai. Az élménybeszámoló a Wawel látogatásától kezdve a II. János Pál emlékszóba érdekességeim át a repülőmúzeum megtekintéséig bemutatja a gazdag programot. A krakkói karácsonyi vásár forgatógál pedig a -16 fokos hidegben forralt borral és emelkedett hangulattal lehetett ellensúlyozni!

Od 4 do 6 grudnia 2010 roku członkowie Polskiego Samorządu Mniejszościowego z Miskolca

przebywali na wycieczce w Krakowie. Celem naszym było oprócz „nawdychania się” polskiej kultury, zmieszanie się z przedświątecznym tłumem polskiej stolicy królów, jak również zakup drobnych upominków. Do Presova jechało nam się dobrze, dalej natomiast było coraz więcej śniegu, a w Tatrach śnieg leżał już na jezdnii. Autokar jechał zachowując ostrożność, ruch na drogach był niewielki, najwidoczniej większość ludzi pozostała w domach. Drogi w Polsce były bardziej odśnieżane i dzięki temu już

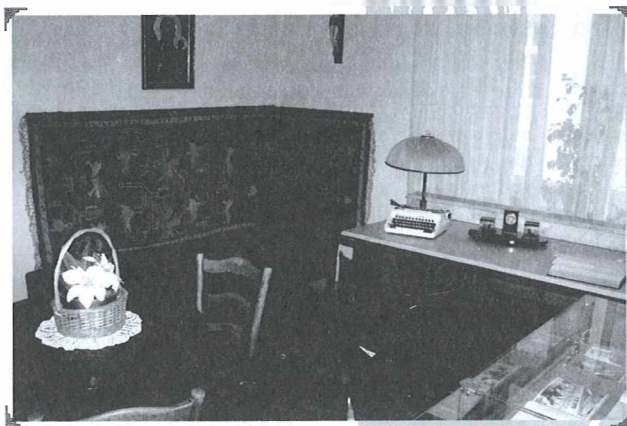
koło godziny trzeciej popołudniu podziwialiśmy komnaty królewskie na Wawelu. Widać było, że i w średniowieczu niektórzy umieli ładnie i dobrze żyć!

W dalszym naszym programie były dwa spektakle teatralne, wystawy, muzeum lotnictwa oraz spacer - w ciągu dnia i wieczorem - po rynku krakowskim i świątecznym kiermaszu. Wszystko udało się doskonale, jednego tylko nie wzięliśmy pod uwagę, a mianowicie, że w Krakowie było minus 16 stopni mrozu i 30 cm śniegu. Na rynku wielokrotnie podchodziliśmy do wielkiej drewnianej beczki, gdzie można było kupić grzane francuskie wino. Bez tego

trudno byłoby wytrzymać ten klimat!

Mnie najbardziej zainteresowało muzeum lotnictwa. Znajduje się ono na przedmieściu Krakowa, na terenie byłego lotniska sportowego. Udało się zebrać dużą kolekcję starych eksponatów związanych z historią lotnictwa. Część kolekcji wystawiona jest na placu, ale niestety ze względu na duży mróz nie mogliśmy długo ich oglądać. Nic nie szkodzi, wrócimy tutaj latem, kiedy będzie ładna pogoda!

Do tej pory jeszcze nie miałem okazji zwiedzić budynku, w którym w latach



*Pokój ks. Karola Wojtyły w Krakowie w latach 1951-67*

1951-1967 żył papież Jan Paweł II w okresie kiedy był jeszcze młodym księdzem i nauczycielem akademickim. Wystawionych jest tutaj dużo jego rzeczy osobistych, widzieliśmy także jego gabinet, bardzo skromnie urządzone. W holu wisiało wiele fotografii z podróży po świecie, a w witrzynach znajdowały się przepiękne prezenty o charakterze liturgicznym otrzymane na pamiątkę w różnych krajach. Zachwycała nas ta wystawa!

Grupa nasza w krypcie Bazyliki na Wawelu złożyła hołd przed grobem pary prezydenckiej tragicznie zmarłej 10 kwietnia 2010 r. w katastrofie lotniczej. Tutaj,

niezależnie od panującego mrozu stale przybywały wycieczki i pojedyncze osoby.

4 grudnia jest dniem imienin Barbary. Święta Barbara jest partonką górników i strażaków. Tym razem żołnierze pokazali co potrafią. Na rynku, na estradzie kolejno przedstawiali się wystrojony w mundury z I wojny światowej członkowie związków rekonstrukcji historycznych. Byli tam Austriacy, Czesi, Rosjanie, no i oczywiście Polacy. Tego, że nie było tam żołnierzy węgierskich nawet nie zauważyliśmy popijając hiszpańskiego grzańca! Reprezentowani byli natomiast na rynku węgierscy wytwórcy sękaczy. Prawdopodobnie była to prywatna akcja jednego z przedsiębiorców, ale ze względu na stojący w kolejce tłum, nie miałem możliwości zapytać. Gdzie się podziewa i co robi Węgierskie Biuro Turystyki? Z pewnością robi badanie rynku w jednym z krajów azjatyckich i dlatego nie ma czasu zajmować się sąsiadami!

Dzięki przedstawionemu powyżej programowi pobytu trzy dni minęły jak z bicza strzelił. W drodze powrotnej nie mogliśmy oczywiście pominąć Zakopanego, choćby tylko dlatego, że było nam po drodze. Zajechaliśmy jeszcze przed sezonem i dlatego turystów było niewielu. Bardzo smakował nam obiad składający się z regionalnych potraw, jak również przyjemnie było pospacerować po zakopiańskim targu. Przecież bez oścypka nie wypadało wrócić do domu!

Dziękujemy paniom: Grażynie Fábían i Annie Szewczuk za zorganizowanie wycieczki i opracowanie programu. Możecie Panie przystępować do organizowania następnej wycieczki!

Zdjęcia i tekst: Dénes Fekete  
Przekład: ER

# Światowy Dzień Chorego w Domu Polskim

Február 11-én ünnepelték a Belegkek Világnapiját a Lengyel Templomban és a Lengyel Házban. Az erről való tudósítást kiegészítli a világnap eredetének és céljának a bemutatása.

**S**wiatowy Dzień Chorego ustanowił Jan Paweł II i wyznaczył na jego obchody 11 lutego, gdy Kościół powszechny wspomina pierwsze objawienie Maryi w Lourdes. Ogólnoświatowe obchody tego Dnia odbywają się co roku w którymś z sanktuariów maryjnych na świecie.

Ustanowienie przez Ojca Świętego Światowego Dnia Chorego zostało skierowane do całego Kościoła powszechnego jako wezwanie, aby poświęcić jeden dzień w roku modlitwie, refleksji i dostrzeżeniu miejsca tych, którzy cierpią na duszy i na ciele.

Jan Paweł II powiedział, że Dzień ten „Ma na celu uwrażliwienie Ludu Bożego i - w konsekwencji - wielu katolickich instytucji działających na rzecz służby zdrowia oraz społeczności świeckiej na konieczność zapewnienia lepszej opieki chorym; pomagania chorym w dowartościowaniu cierpienia na płaszczyźnie ludzkiej, a przede wszystkim na płaszczyźnie nadprzyrodzonej; włączenie w duszpasterstwo służby zdrowia wspólnot chrześcijańskich, rodzin zakonnych, popieranie coraz cenniejszego zaangażowania wolontariatu...”

Po raz pierwszy Dzień ten obchodzono w 1993, a główne uroczystości odbyły się wtedy w Lourdes i - częściowo - w Rzymie.

Nasza wspólnota polonijna skupiona przy Polskim Kościele w Budapeszcie już

od wielu lat w dniu 11 lutego obchodzi Dzień Chorego, połączony z udzieleniem sakramentu namaszczenia chorych. W bieżącym roku msza św. była sprawowana o godz. 11.00, wzięło w niej udział około 60 osób starszych i chorych zarówno Węgrów jak i Polaków. Po Mszy św. i otrzymaniu namaszczenia chorych wszyscy uczestnicy udali się do Domu Polskiego, gdzie czekał na nich obiad przygotowany przez Siostry MChR, Małgosię i Weronikę, pracujące przy Polskim Kościele, oraz panie Kasię, Ewę i Teresę. Obiad był sfinansowany przez Stowarzyszenie Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha, a ciasteczka do kawy i herbaty przynieśli uczestnicy spotkania. W uroczystości wzięła również udział pani konsul RP Anna Derbin.

Małgorzata Soboltyński

## Co ma najwięcej witaminy?

Március 6-án, a szentmise után ünnepséget tartottak a Lengyel Házban nőnap alkalmából. Volt itt minden: köszöntő, előadás a nőmozgalmakról, játékos vetélkedő, színi előadás, balett-előud, tánczene és fánkevés, emelkedett hangulat...

**Z**aproszenie na obchody Dnia Kobiet Domu Polskiego i Stowarzyszenia Kulturalnego „Polonia Nova” opiewało na 6 marca, na godz. 12.

A że to była niedziela, prawie wszyscy zaproszeni (panie w większości i panowie, którzy są wśród nas, niestety, przysłowiowymi rodzynkami w cieście) najpierw wzięli udział we Mszy św., aby dopiero potem oddać się zabawie - i to nie byle jakiej. Ks. Leszek Kryża, jeszcze w kościele, ponowił pięknie zaproszenie, no i zebrała się bardzo duża grupa świętujących. A było naprawdę co świętować, zwłaszcza że i pytanie było intrygujące: co ma najwięcej witaminy? Właściwie to Andrzej Rosiewicz w swej niezwykle popularnej piosence odpowiedział na nie: „najwięcej witaminy mają polskie dziewczyny”. Czy to przesada? Ależ skąd! Udowodniono to z całą stanowczością w programie artystycznym, przygotowanym przez Stowarzyszenie „Polonia Nova”.

Najpierw licznie zebraną publiczność powitała gospodyni Domu Polskiego, Elżbieta Cieślewicz-Molnár, a potem ster w swoje ręce przejęły znakomite: Maria Felföldi, prezes Stowarzyszenia i Małgorzata Takács. Marysia w krótkich słowach przedstawiła historię ruchów kobiecych, a Gosia poprowadziła konkurs o kobietach, głównie o słynnych Polkach, ale nie tylko. I okazało się, że

my, tzn. widownia była bardzo inteligentna. Właściwie już po paru słowach, wzajemnie się prześcigając, bez trudu odgadywała kolejne bohaterki. Nagrodą były słodkości.

A potem Grupa Teatralna „Zebra” przedstawiła program o kobietach: W rolę kobiety romantycznej wcieliła się Ilona Herich, kobiety słabej, wrażliwej - Monika Piwowska i wreszcie kobiety opiekuńczej naprawdę znakomita Iga Zeisky.

Mnóstwo radości sprawiła etiuda baletowa „Errare humanum est”, raczej nie o kobietach, w wykonaniu baletu wyłonionego z męskiej części zespołu „Polonez”. Chłopcy, a właściwie młodzieńcy poubierani w białe spodniczki zatańczyli „cudownie” taniec

labędzi. Oklaskom nie było końca. Była to znakomita zabawa.

A później kiedy już gospodarze Domu Polskiego częstowali gości pączkami - i to wcale nie tymi z tłustego czwartku, jak nas próbował przekonać ks. Leszek - i do akcji włączył się winem nasz zespół muzyczny „Hangulat”, rozpalony do czerwoności nastrój podniósł się jeszcze bardziej. Zabawa była przednia, nogi aż rwały się do tańca. I było wspaniale. Szkoda tylko, że do następnego Dnia Kobiet trzeba czekać aż cały okrągły rok.

A póki co w imieniu wszystkich świętujących pań dziękujemy organizatorom.

Tekst: Akor  
Zdjęcie: Barbara Pál



# „Bal Polski” w Budapeszcie

Február 26-án fergeteges Lengyel Bál zajlott a budai Flamenco hotelban. A mintegy 200 résztvevő között számos magyar és lengyel közjogi méltóság, az üzlet, a tudomány, a kultúra és a sajtó világának ismert képviselői lehetett felfedezni. Az éjszakába nyúló, változatos - játékos vetélkedőkkel és kulináris élvezetekkel tarkított - táncos program bizonyára hosszú időre jó emlékezetében marad minden résztvevőnek.

Zakończenie karnawału „Balem Polskim” miało miejsce 26 lutego, w budapeszteńskim hotelu „Flamenco” w gronie polonijnym, Polaków przebywających tymczasowo na Węgrzech oraz ich węgierskich sympatyków. Głównym organizatorem „Balu Polskiego” był Ogólnokrajowy Samorząd Mniejszości Polskiej na Węgrzech, przy współudziale Ambasady RP, a w imieniu Samorządu przewodnicząca Halina Csúcs wraz z honorowymi patronami balu: paniami Romanem Kowalskim i Istvánem Simicskó. Na bal przybyli też między innymi Gábor Tóth - przewodniczący Polskiej Sekcji Unii Międzyparlamentarnej ZN RW; Miklós Csomós - wiceprezydent Budapesztu; kierownik Wydziału Politycznego Ambasady RP, I radca - Agata Zajęga; kierownik Referatu Konsularnego

państw, tłumacz nie był potrzebny, gdyż 80% przybyłych używało języka polskiego. Otwarciu balu dokonała pani Halina Csúcs wraz z honorowymi patronami balu: paniami Romanem Kowalskim i Istvánem Simicskó. Było to wino z Tokaju, przywiezione przez jego

państw, tłumacz nie był potrzebny, gdyż 80% przybyłych używało języka polskiego. Otwarciu balu dokonała pani Halina Csúcs wraz z honorowymi patronami balu: paniami Romanem Kowalskim i Istvánem Simicskó.

Bydłaj oni, każdy w swoim języku ojezystym, stwierdzili, że właśnie takie spotkania odświeżają i umacniają historyczną już przyjaźń naszych narodów. Po tak miłym wstępie pani przewodnicząca zapowiedziała pierwszą niespodziankę balu. Było to wino z Tokaju, przywiezione przez jego

wytwórców i dostawców, ubranych w tradycyjne madziarskie stroje z XVI wieku. Oprócz tokajskiego Furmintu donatorzy przedstawili uczestnikom balu muzykę węgierską z tamtego okresu. Po pierwszej degustacji to wspaniałe wino pojawiło się na każdym stole.

Po tym miłym akcie organizatorka przekazała mikrofon wodzirejowi balu Janko Macoszkiowi - Ślązakowi Roku 2010 i Anecie Legierskiej z Istebnej. Wodzirej zaprosił wszystkich do Poloneza, tradycyjnie otwierającego każdy polski bal karnawałowy. Następnie roztańczone towarzystwo

bawiło się przy muzyce polskiego zespołu „The Beskids”. W czasie balu odbyło się wiele konkursów. Jednym z nich była gra na instrumentach. Panowie próbowali zagrać na trąbie pasterskiej a panie na rogu. Byli tacy, którym udało się to za pierwszym razem, i ci zostali nagrodzeni gorącymi brawami.

Wspaniale dobrana muzyka porywała do tańca, więc parkiet był zapelniony przez cały czas trwania balu. Gorącą atmosferę jeszcze bardziej roz-



paliała tańcami latynowskimi para tancznią z budapeszteńskiej szkoły tańca „Salsa Diabolica” - Katalin Róna i Tomáš Varga, którzy następnie zaprosili chętnych do wspólnej nauki tańca. Zaproszenia nie trzeba było powtarzać, bo na parkiecie od razu zaczęła królować latynoska merengue.

Po tych gorących chwilach odbył się konkurs na najzaradniejszą kobietę. Panie wykazały się wielkimi umiejętnościami wbijania gwoździ w drewniane kłody. Po tych nieładach trudach najlepiej było znów odpocząć w tańcu. Panowie, aby im nie było przykro mogli wziąć udział w konkursie na najlepszego pana domu. Konkurs polegał na przyniesieniu ziemniaków ze sklepu, obraniu ich i starciu na tarce na placki ziemniaczane. Z kolei po zakończeniu konkursów Wodzirej wraz z partnerką porwali publiczność do tańca w tańcuszku przewijającym się między stołami.

Przy tej wspaniałej muzyce, wyrafinowanych konkursach, doskonałym winie, wykwintnych potrawach około 200 osób bawiło się i tańczyło, zamykając w tej podniosłej atmosferze sezon karnawałowy. Zabawa dobiegła końca po godzinie 2 w nocy. Jestem przekonana, że ten bal będzie mile i długo wspomniany przez ich uczestników.

Tekst i zdjęcia: Małgorzata Végh



Ambasady RP w Budapeszcie, radca - Anna Derbin, komandor Maciej Wikło - attaché wojskowy Ambasady RP. Licznie przybyli także inni pracownicy tej placówki. Gościem balu był również proboszcz Polskiej Parafii Personalnej w Budapeszcie - ks. Leszek Kryża SChr.

Na sali balowej można było spotkać delegacje polonijne, w tym samo-

# Karnawał w Bemie

Február 19-én jó hangulat, muzsikaszó, svédasztal, ételkülönlegességek, tombola és vérpezsdítő élőzene várta a Bem Egyesület farsangi báljára érkező vendégeket.

**O**kres karnawału to czas zabaw i balów, w których chętnie bierze udział węgierska Polonia i ich rodziny oraz przyjaciele. W dniu 19 lutego, w Polskim Stowarzyszeniu Kulturalnym im. J. Bema, o godzinie 19 powitała gości, otwierając zabawę karnawałową, nastrojowa muzyka.

Powoli sala zaczęła rozbrzmiewać nie tylko muzyką, lecz również rozmowami, a na gości czekał także stół szwedzki z polskimi wędlinami i różnymi sałatkami. Rarytasem kulinarnym była sałatka ze śledzi przygotowana przez niezastąpioną Wandę Mészáros. Nie zabrakło pysznych ciastek

słodkich i słonych, przyniesionych przez uczestników zabawy.

Do tańca grał zespół „Zebra-Elvis”, który swoim repertuarem inspirował do tańca nie tylko młodszych, ale i najstarszych uczestników zabawy. Nabyć można było kotyliony przygotowane przez Grażynę Varga oraz losy loterii fantowej, które cieszyły się niezłym popytem. W jednej z muzycznych przerw odbyło się losowanie fantów, a potem zaserwowano polskie paróweczki na gorąco.

Miejsce do tańca nigdy nie pozostawało puste, ponieważ utwory grane przez „Zebrę-Elvisnie” miło wpadały do ucha i nie pozwalały na od-

poczynek. W kameralnym gronie bawiliśmy się do godziny 23 i dopiero wtedy, powoli, w błogim zmęczeniu, ale zadowoleni udaliśmy się do domów.

Tekst i zdjęcia: Małgorzata Végh



# Karnawałowy bal w Miskolcu

Február 29-én a miskolci LKÖ szervezésében jó hangulatú, éjszakába nyúló farsangi bál zajlott a helyi Calypso étteremben.

**B**al karnawałowy Polskiego Samorządu Mniejszościowego w Miskolcu urządziliśmy 29 stycznia w miejscowej restauracji Calypso. Dobrze było wejść z mroźnej ulicy do środka i zasiąść za udekorowanym stołem, a mile uczucie potęgowane były przyjemną muzyką Attili Tótha.

Spragnionych wesołości, ciekawej rozrywki uczestników powitała po polsku przewodnicząca - Mariola Rekxa Szedmiákné, a po węgiersku zastępczyni przewodniczącej - Halina Sowa Bárcziné. Po tych życzliwych słowach

cała grupa trąciła się kielichami szampana, aż szkło zabrzęczało. Na rozmowy nie zostało początkowo wiele czasu, gdyż kelnerzy wnieśli pachnące dania. Po smacznej wieszce zaczęliśmy intonować jedną po drugiej piosenki polskie i węgierskie i ponownie zabrzmiąły też muzyka rozrywkowa, aż młodzi puścili się w tany. Starsza generacja w tym czasie mogła wreszcie oddać się długim i swobodnym rozmowom.

Wieczorem o dziesiątej rozpoczęte zostało losowanie fantów loteryjnych, na co już wszyscy z niecierpliwością czekali. Wśród nagród były książki, butelki szampana, bilety na masaże lecznicze (!!!) i cały szereg innych, niecodziennych „różnych różności”. Nagrodą główną była darmowa wyciecz-

ka do Polski, teraz w najbliższym czasie. Nie trzeba chyba podkreślać, że wszystkie fanty znalazły swoich nowych, szczęśliwych właścicieli.

Emocje spowodowane losowaniem powoli wyciszyły się w nowych tańcach, przy czym muzyka rozbrzmiewała do późna w nocy. Dopiero wtedy, w świetnych nastrojach udaliśmy się do domów, jednak z pragnieniem powtórzenia tego wieczoru także i za rok. Teraz zaś chwała organizatorom za obecne, udane spotkanie.

Dénes Fekete  
Przekład: Redakcja

# Msza św. i kolęda w Ujpeszcie

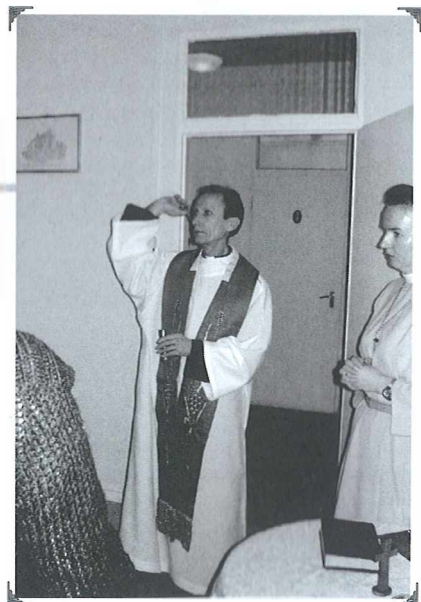
Január 20-án ünnepi szentmisét celebrált és év eleji áldást osztott az újpesti LKÖ székházban Kryza atya.

**W** dniu 20 lutego odbyła się w siedzibie SMP Ujpeszt uroczysta msza św., którą celebrował ksiądz prob. Leszek Kryza, asystowała siostra Małgosia. Oprawę muzyczną opracowała Edyta Deak, która grała na pianinie a na gitarze Tomek Veresz. Gościem szczególnym był pan Ernest, który był szczęśliwy, że mógł z nami porozmawiać. Po mszy św. jak to w zwyczaju polskim bywa o tym czasie

odbyła się kolęda tj. wszystkim obecnym ksiądz proboszcz oddał błogosławinstwo Boże i ich rodzinom. Po zakończeniu mszy św. przy kawie i domowym cieście wspominaliśmy kolędy czyli wzięty księży w naszych domach w Polsce.

Następna msza św. odbędzie się w kaplicy Skalnej 27.III. o godz. 15.00 w intencji naszych sportowców, którzy 26.III rozegrają mecz towarzyski na stadionie w Ujpeszcie. Będzie to mecz drużyny UTE z Górnikami-Zabrze. ZAPRASZAMY!!

Asia Priszler





# Pamięć 1848-49 roku w Szolnoku

Ünnepségsorozat zajlott Szolnokon a márciusi esata emlékére, ahol a hősies lengyel haderők örökre beírták magukat a magyar történelembe. Ennek okán a szolnoki LKÖ és a helybéli Lengyel-Magyar Klub is részt vett a megemlékezések szervezésében, továbbá üszteletét tette Anna Derbin konzul asszony és Csúcs Halina, az OLKÖ elnöke is. Rövid összefoglaló következik a több helyszínen lezajlott megemlékezésekről.

**M**arzec dla miasta Szolnok to nie tylko zwiastun długo oczekiwanej wiosny, ale także okres bogaty w historyczne rocznice związane z Wiosną Ludów.

W nadziei na odzyskanie od dawna upragnionej niepodległości, w węgierskich walkach narodowo-wyzwoleńczych w latach 1848-49 u boku wojsk węgierskich udział brali również polscy żołnierze, w tym Legiony Polskie na Węgrzech uformowane przez gen. Wysockiego. Udział polskich formacji wojskowych na zawsze zapisał się w historii Węgrów, a tym samym w historii naszego miasta.

Tradycyjnie od wielu lat 5-go marca odbywa się rekonstrukcja wydarzeń jednego z najważniejszych starć, - bitwy pod Szolnokiem.

Na ulicy noszącej nazwę Legionu Polskiego widnieje tablica ku czci pamięci bohaterskich czynów polskich legionistów. Tutejszy Samorząd Mniejszości Polskiej jest organizatorem uroczystości oddania hołdu legendarnemu przywódcy gen. Józefowi Wysockiemu oraz pozostałym polskim bohaterom tej bitwy.



W pierwszej części naszego sobotniego programu odbyło się spotkanie zyjących w Szolnoku i w okolicy Polaków z Konsulem RP na Węgrzech Panią Anną Derbin. W trakcie naszych rozmów przewodniczący Samorządu Mniejszości Polskiej Péter Erdei oraz prezes Klubu Polsko-Węgierskiego Hajnálné Lovasz Ágnes przedstawili działalność i życie kulturalne obu organizacji. Spotkanie minęło w bardzo miłej, przyjemnej atmosferze, po czym udaliśmy się wszyscy pod szolnocką tablicę

pamiętkową naszych słynnych, polskich legionistów. Po uroczystym wystąpieniu Konsula RP Pani Anny Derbin, radna Samorządu Mniejszości Polskiej w Szolnoku Jaskólska Bali Annamária w swym wystąpieniu podkreśliła: „Zwycięska bitwa rozegrana 5-go marca 1849 roku pod Szolnokiem, jest jednym z najbardziej zuchwałych szturmów, a co bardzo istotne dla nas Polaków, iż to zasługa między innymi bohaterskiej postawy naszych polskich żołnierzy. Stu dwudziestu polskich lansjerów zmierzyło siły z pułkiem dragonów Franciszka Józefa, gdzie bez żadnego zastanowienia ruszyli przeciwko 9-krotnie większej przewadze nieprzyjaciela. Przywódca austriackich kawalerzystów widząc nacierających w stronę armat polskich żołnierzy, przerażony i zdumiony zarazem, jedynie tyle był w stanie powiedzieć „to albo szaleńcy, albo Polacy”

Wzntosłą częścią uroczystości była deklamacja wiersza Sándora Petőfiiego pt. „Pieśń Narodowa” w wykonaniu Inez Németh.

Pod tablicą pamiętkową hołd oddali: w imieniu Ambasady RP Anna Derbin Konsul RP oraz attasé obrony, komander Maciej

Wikło. Urząd Miasta Szolnok reprezentował wiceburmistrz István Szabó. Ponadto wieńce złożyli przedstawiciele Samorządów Mniejszości Polskiej - Halina Csúcs przewodnicząca Ogólnorajowego Samorządu Mniejszości Polskiej na Węgrzech oraz Bátorfi Zsolt wiceprzewodniczący i Korinna Wesolowski

przewodnicząca Komisji Finansowej tegoż samorządu. W imieniu Szolnockiego Samorządu Mniejszości Polskiej występowała wiceprzewodnicząca Anna Bali, natomiast członków Klubu Polsko-Węgierskiego reprezentowała prezes klubu Hajnálné Lovasz Ágnes.

Doniosłym momentem tegorocznych uroczystości było dla mieszkańców miasta Szolnok odsłonięcie Sztandaru Narodowego, symbolizującego podписание wymuszonego na narodzie węgierskim traktatu pokojowego w

Trianon. Burmistrz miasta Ferenc Szalay, zaznaczył „w jedności siła”. Pomimo wielu narodowych tragedii Węgrzy to silny naród. Podobne myśli wyraził przewodniczący węgierskiego Parlamentu László Kövér.

Po południu odtworzono marcową bitwę, której nie da się opisać w kilku zdaniach. Pozostaje mi tylko zaprosić wszystkich Państwa do Szolnoku na przyszły rok o tej samej porze. Pozostałą część dnia spędziliśmy wraz z naszymi przyjaciółmi Węgrami w siedzibie szolnockiego Samorządu Mniejszości Polskiej.

István Bali

Ford. Beata Horgos Zdjęcia: Małgorzata Erdei i József Tóth

Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im Józefa Berna na Węgrzech w roku 2010 uzyskało z odprowadzenia 1% od dochodów osobistych kwotę **216.421,- Ft**. Dziękujemy ofiarodawcom i liczymy na gotowość wsparcia tą drogą naszej organizacji także w 2011 roku.

Zainteresowani powinni na dyspozycji podać nazwę i adres Stowarzyszenia oraz nasz numer podatkowy tj:

**19000943-1-41**

Magyarországi Bem József Lengyel Kulturális Egyesület  
1051 Budapest, Nádor u. 34. II/1.

Bankszámlaszám:  
**11705008 - 20012759 - 00000000**  
OTP. V. KER. főokja  
1052 Bp. Deák. F. u. 7-9.

W imieniu Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech p.w. św. Wojciecha (1103 Budapest, Óhegy u. 11.) dziękujemy wszystkim ofiarodawcom za wsparcie 1 % odpisu od dochodów z roku 2009. W 2010 roku z tego tytułu na konto Stowarzyszenia wpłynęła kwota: **866.975,- Ft**.

Zarząd

Prosząc o pamięć, przypominamy nasz numer podatkowy:  
**18043341-1-42**

Magyarországi Lengyel Katolikusok Szent Adalbert Egyesülete (1103 Budapest, Óhegy u. 11.) nevében köszönjük a 2009-ben SZJA 1% támogatásukat. 2010-ben a felajánlott összeg nagysága: **866.975,- Ft** volt. Az egyesület köszönetet fejezi ki a támogatóinak és kéri további segítségüket.

Elnökség

Az egyesület adószáma:  
**18043341 - 1 - 42**

# Dwie książki Imrego Molnára

A budapesti Lengyel Házban mutatták be Molnár Imre „Az igazság szabaddá tesz” című könyvét, amely a boldogga avatott Jerzy Popiełuszko atya életéről és mártírháláljáról szól. Előtte kapcsolódva szó esett Molnár Imre egy korábbi könyvéről is, amely - az anyai ágon lengyel születésű - gróf Esterházy János életét mutatja be. A két mártír élettörténete jól szemlélteti, hogy milyen hasonlóan működött a kommunista állami terror mindazok esetében, akik az igazságot és az igazságosságot lettek életük vezérelvé.

**W**Domu Polskim w Budapeszcie odbyła się w niedzielę 20 lutego prezentacja opublikowanej w ubiegłym roku węgierskojęzycznej książki Imrego Molnára „Az igazság szabaddá tesz” (Prawda czyni wolnym), o życiu i męczeńskiej śmierci błogosławionego księdza Jerzego Popiełuszki. Ten tom - przedstawiony pierwotnie w czerwcu roku poprzedniego (również w Budapeszcie) w auli Wyższej Szkoły Nauk Religijnych Sapientia, przy czynnym udziale węgierskiego historyka Istvána Zomboriego, nuncjusza papieskiego Juliusza Janusza oraz Seweryna Jaworskiego kierownika Mazowieckiej Solidarności - a teraz ostatnio w Domu Polskim przez przybyłego z Warszawy autora - pełniącego obecnie w Polsce służbę dyplomatyczną w Ambasadzie RW - jest ważnym przyczynkiem do poznania charakteru walki

o prawdę ks. Popiełuszki - „zwycięzania zła dobrem”, jak podawał to już św. Paweł „Istotą nauki - głoszonej przez ks. Popiełuszkę, pisze Molnár - było, że moralna nauka Kościoła budowana jest na prawdzie, którą Bóg wpiisał do ludzkiego sumienia. Wszystko, co przeciwne jest tej prawdzie, prowadzi w człowieku do wewnętrznych sprzeczności, zaś skutkiem utraty kierunku właściwej drogi jest grzech.

Występowanie przeciwko prawdzie równoznaczne jest z ograniczaniem ludzkiej wolności, stawianiem na przekór rozwojowi zdolności twórczych i działania, a więc z degradacją ludzkiej godności. Dlatego prawem i obowiązkiem Kościoła jest wskazywanie na każdy grzech władzy, który skierowany jest przeciw prawdzie, a przez to przeciwko człowiekowi, czyli w ostatecznym rzędzie przeciwko Bogu.” Ksiądz Popiełuszko był oredownikiem prawdy nawet w najtrudniejszych warunkach, komunistycznego terroru, wprowadzonego przez reżym generała Jaruzel-

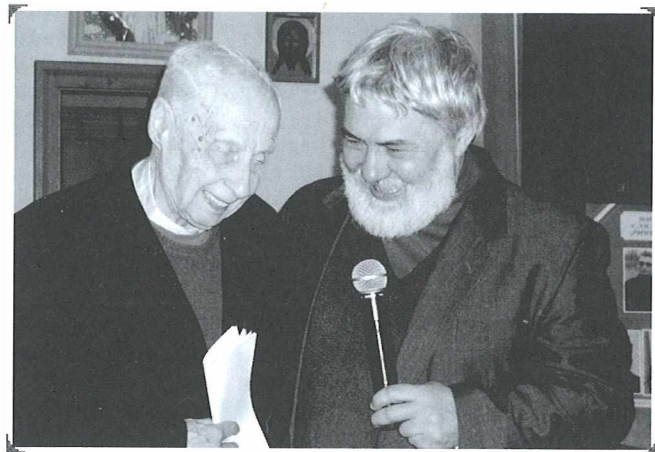
skiego w końcu 1981 roku. Odwagę swoją przypłacił życiem w 1994 roku, zamordowany przez oficerów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

Zaprezentowana książka jest równocześnie istotnym dokumentem wskazującym na tysiącletnią narodową chrześcijańskość, katolickość narodu polskiego, a także na trwały patriotyzm polskiego kościoła katolickiego.

W trakcie omawiania tomu poświęconemu ks. Popiełuszcze padła wzmianka o innej, wydanej przez to samo wydawnictwo budapeszteńskie METEM, dwa lata wcześniej, w 2008 roku, pozycji książkowej Imre Molnára, a mianowicie o książce-dokumencie „Kegyelem életfogytig” (Łaska aż do śmierci), przedstawiającej tragiczne - i też zamknięte przez okrucieństwa komunistyczne - życie hr. Jánosa Esterházyego. Warto w niniejszym omówieniu zatrzymać się także nad tym tomem, w PW dotychczas nie omawianym, ze względu na jego ciężar znaczeniowy. János Esterházy (1901-1957), - pół-Polak po matce, hr. Elżbiecie Tarnowskiej - węgierski polityk i humanista, po I wojnie światowej świadomie wybrał los mniejszościowy, pozostając na terenie powstałego wtedy państwa czechosłowackiego. Walcząc w czechosłowackim, a potem, w czasie II wojny światowej, w słowackim Parlamencie o prawa dla Węgrów i o sprawiedliwość, został uznany za wroga przez nazistów. Po zakończeniu wojny uznany został z kolei za wroga klasowego przez władze radzieckie, a przez komunistyczne władze czechosłowackie - bezpodstawnie - również za zdraycę kolaborującego we wcześniejszych latach z nazistami. Wymierzona mu w 1947 roku, przez sąd czechosłowacki, kara śmierci została zamieniona dwa lata później na dożywocie. Esterházy zmarł w więzieniu w 1957 roku. Prochy jego nie zostały wydane rodzinie, a wrzucone do masowego grobu. Na wniosek pierwszego prezydenta wolnych Węgier

János Esterházy zrehabilitowany został przez Sąd Najwyższy Rosji (będącej spadkobierczynią ZSRR), natomiast do dnia dzisiejszego nie powiodło się uzyskać rehabilitacji ze strony państwa słowackiego. Prezydent RP Lech Kaczyński odznaczył tego wybitnego węgierskiego patriotę w 2009 roku, pośmiertnie, krzyżem odrodzenia Polonia Restituta, za ratowanie podczas wojny ludzi różnych narodowości, w tym Polaków, i za pomoc w tajnym przetruceniu gen. Kazimierza Sosnkowskiego na Zachód.

Porównując losy ks. Jerzego Popiełuszki oraz hr. Jánosa Esterházyego można zauważyć jak podobna była machina państwowego terroru, gdziekolwiek tylko ustrój komunistyczny zapanował. Esterházy pochodził z rodu arystokratycznego, Popiełuszko - wręcz



Imre Molnár z jezuita o. Jánosem Hevenesie

przeciwnie - z niezamożnej rodziny wieśniaczej, a jednak wewnętrzne wycucie gdzie znajduje się prawda i sprawiedliwość, która czynami obydwu tych postaci kierowała, była wystarczająca, aby aparat komunistyczny chciał ich siłą, przy użyciu najokrutniejszych, a nawet bestialskich środków, z życia publicznego wykluczyć. - I dlatego wielką jest zasługa Imrego Molnára, że jego obydwie tomy, zwłaszcza we wzajemnym zestawieniu, dzięki dobrze udokumentowanej indywidualnej prezentacji sylwetek obydwu wielkich męczenników, umożliwiają czytelnikowi wnikięcie w ich życie duchowe, a zarazem dokonanie syntezy nie-ludzkiego charakteru komunizmu.

Po prezentacji nowej książki Molnára nastąpił jeszcze - w drugiej części spotkania - wykład o. Jánosa Hevenesiego, jezuita, na temat polskich i węgierskich męczenników idei solidarności. A całość odbyła się w sali przyozdobionej wyrobami z drewna węgierskiej plastyczki Amny Bacsó.

Konrad Sutarski  
Zdjęcie: Barbara Pál

# Mój Katyń

Sutarski Konrad új könyvének megírásához ("Az én Katyńom") a „második lengyel Katyń”, a szmolenszki repülőgép-katasztrófa adhatta az utolsó lökést. Ez a tragédia rávilágított arra, hogy Katyń úgy a ma napig nincs megnyugtalanóan elrendezve. A személyes érintettség ellenére (a szerző édesapját Starobielskben gyilkolták meg) a kötet mentes a szentimentalitástól. Így válhatott szívszorító szépirodalmi művé és a „köllészetet szétfeszítő” dokumentumgyűjteményé, sőt, ennél is többé: „vádíráttá a hatalmasok ellen”.

Pewna książka i jej autor od początku roku objeżdżają kraj. Ich drodze towarzyszą książkowe prezentacje w salach najczęściej pełnych słuchaczy, jakkolwiek temat prezentacji nie należy do gatunku literatury popularnej. Ów tom przedstawia skazane dziesiątkami lat na milczenie, utrzymywane w tajemnicy i otaczane kłamstwami wydarzenie historyczne. Słowo Katyń jest dla Polaków pojęciem zbiorczym, dotyczącym masowego morderstwa, dokonanego w 1940 roku przez sowiecki aparat władzy na ponad dwadzieścia dwóch tysiącach polskich jeńców wojennych: oficerach wojska, straży granicznej, policji. Ojciec autora, Konrada Sutarskiego – Bogumił Sutarski – był jedną z katyńskich ofiar.

Wspomnienia są zazwyczaj nosicielami uczuć i sentymentalnych. Sugeruje to nawet okładka książki opublikowanej przez budapeszteńskie Wydawnictwo Piłski w grudniu 2010 roku: na zdjęciu widnieje wyglądająca na szczęśliwą parę małżeńską, prowadząca małe, jasnowłose dziecko. Wysoki szatyn to ojciec autora. Dla Konrada Sutarskiego fotografia ta jest być może jedną z niewielu, pozostałych po nim pamiątek. Autor jest poetą, jednak w życiu zawodowym pracował jako inżynier. Zapewne dlatego fakty są dlań ważniejsze, aniżeli uczucia. Nawet najbardziej osobisty rozdział tomu – „Mój ojciec” – jest wspomnieniem uzupełnionym wplecionymi tam danymi faktograficznymi, liczbami i elementami

wydarzeń historycznych. Powołując się na literaturę źródłową dokładnie opisuje dzieje wiążące się ze „sprawą katyńską”, w tym próby jej przekłamywania, z arówno

wówczas, jak i nawet w niedawnej przeszłości. Rozdział noszący tytuł „Analiza komunistycznego kłamstwa” jest wiernym odzwierciedleniem faktów zakłamywania historii, obowiązującego w krajach „demokracji ludowej”, natomiast inny rozdział zarysowuje obudną postawę Zachodu. Autor nie zapomina przy tym o węgierskich ofiarach katyńskich: Emanuelu Korompaym, Oskarze

Rudolfie Kuehnelu i Zbigniewie Marianie Kowaczu, a wiele miejsca poświęca też profesorowi Ferencowi Orsóswi, biorącym udział w ekshumacjach katyńskich zwłok w 1943 roku.

Książka zawiera poza tym dwa katyńskie wiersze Konrada Sutarskiego. Pierwszy – „Wraccie” – napisany jeszcze w 1956, drugi – bez tytułu, ale z mottem „pamięci ojca” – z 1988 roku. Pierwsza z tych ballad zawiera w sobie jeszcze nadzieję powrotu, spotkania:

Dziś ...po wojnie niektórzy wraccie  
lecz czy jesteście tymi co przed laty  
zegnali rodziny

....  
wraccie  
jaki wróciś ojcie  
jeśli w ogóle zdołasz jeszcze wrócić

Wiersz drugi już tylko formuluje potrzebę i konieczność zachowania pamięci:

Ja jednak już teraz pragnę się  
dowiedzieć  
dokąd mam jechać  
by zapalić świecę  
w dzień zaduszny

10 kwietnia 2010 roku runął na ziemię samolot wiozący podążającego na uroczystość katyńską prezydenta Polski oraz towarzyszące mu osoby. Wypadku nie przeżył nikt. W mowie potocznej Polacy katastrofę tę nazwali „drugim Katyniem” i prawdopodobnie właśnie to wydarzenie stało się ostatnim impulsem do napisania tej książki. Dopiero owa tragedia – paradoksalnie – zwróciła uwagę światowej opinii na fakt, że problem masowego morderstwa katyńskiego do dnia dzisiejszego nie uzyskał odpowiedniego rozwiązania.

W Polsce w Dniu Pamięci Katynia odczytywana jest lista zamordowanych. A my, tu na Węgrzech, wspominamy ich co roku 15 kwietnia.

A oto fragmenty ocen tej książki:  
Györgyi Pécsi – krytyk literacki (z wywiadu dla pisma „Új Könyvpiac”)

Ostatnio wydana książka, „Mój Katyń” jest wstrząsającym esejem historycznym i księgą wspomnień jednocześnie; przypomnieniem potwornej polskiej tragedii dwudziestego wieku.

Marianne Dobos – pisarka (z recenzji dla miesięcznika „Polis”)

...otrzymałam od Konrada Sutarskiego wydaną w końcu ubiegłego roku książkę „Az én Katynom – Mój Katyń”. Jeszcze tamtej nocy – wielokrotnie przecierając okulary – przeczytałam ją. Od deski do deski jeden raz. A od owego czasu poszczególnie fragmenty po wielokroć. Ze zdumieniem nad rozszarpiętą ścianą poezji rzeczywistością dokumentów. Książka ta jest jednym z najbardziej wstrząsających dzieł literackich, będąc przy tym jednym z najdokładniejszych i jednocześnie najważniejszych ksiąg dokumentalnych.

Gábor Albert – pisarz (z listu do autora)  
...teraz przeczytałem Twoją wprawiającą w zdumienie i ściskającą serce książkę o Katyniu... zaliczam ją do dzieł podstawowych. Jest skierowanym przeciw mocarstwu aktem oskarżenia.

József Virágh  
Zdjęcie: Vera Bágyoni Szabóné

## Uroczysta msza św. w Bazylice

Z inicjatywy Ambasady RP, odprawiona zostanie w Bazylice Św. Stefana w Budapeszcie, w niedzielę, 10 kwietnia, o godzinie 12.00, uroczysta msza święta w intencji ofiar ubiegłorocznej katastrofy lotniczej pod Smoleńskiem.

Mszę celebrować będzie prymas Węgier, kardynał Péter Erdő. Wszystkich, którzy chcą uczcić pamięć tragicznie zmarłych, Ambasada serdecznie zaprasza.

## Megemlékező szentmise a Bazilikában

A Lengyel Nagykövetség kezdeményezésére április 10-én pénteken 12 órakor ünnepélyes szentmise lesz a múlt évi szmolenszki repülőgép-katasztrófa áldozatainak emlékére.

A misét Erdő Péter, Magyarország prímása fogja celebrálni. A Nagykövetség mindazokat szeretettel meghívja a szentmisére, akik ápolni kívánják a tragikusán elhunyt áldozatok emlékét.

8 kwietnia o godz. 11, w Parku Katyńskich Męczenników (III dz. Budapesztu) odbędzie się uroczystość odsłonięcia pomnika ku czei ofiar katyńskich.

Április 8-án 11 órakor, a Katyni Vértanúk Parkjában (Bp., III. ker.) kerül sor a katyni áldozatok emlékművének ünnepélyes leleplezésére.



Ogólnokrajowy Samorząd Mniejszości Polskiej na Węgrzech na podstawie decyzji nr OLKÖ/H/26/2011.(02.26.) ogłasza

## konkurs na stanowisko Redaktora Naczelnego miesięcznika „Polonia Węgierska”

Termin składania wniosków konkursowych: 15 kwietnia 2011 r.

Ogólnokrajowy Samorząd Mniejszości Polskiej ogłasza konkurs na stanowisko redaktora naczelnego miesięcznika „Polonia Węgierska”.

### I. Zadania redaktora naczelnego

- wykonywanie zadań związanych z redagowaniem czasopisma mając na uwadze główne zadania miesięcznika: w pierwszej kolejności informowanie o życiu Polonii, w drugiej zaś kolejności przekazywanie wiadomości z Polski oraz informowanie o Polonii zamieszkałej w innych krajach, w 90 % w języku polskim;
- zapewnienie odpowiedniego poziomu pisma pod względem zawodowym i językowym;
- kwalifikacja otrzymanych rękopisów, przygotowanie ich do druku, lektorowanie oraz w razie potrzeby – tłumaczenie;
- pisanie artykułów odpowiedniej jakości, sporządzanie do nich zdjęć;
- udział w uroczystościach polonijnych zarówno w stolicy, jak i w terenie;
- przygotowywanie wniosków konkursowych oraz ich rozliczanie celem zapewnienia pismu odpowiednich środków finansowych, przygotowywanie budżetu, dbałość o wydawalność pisma, utrzymanie kontaktów i przygotowywanie umów z autorami artykułów;

### II. Czas trwania umowy redaktora naczelnego

Umowa opiewa na czas określony, na trzy (4) lata, początek: 15 czerwca 2011 roku. Ogłaszający konkurs dokonuje rocznej oceny pracy redaktora naczelnego. Okres próbny: 3 miesiące.

### III. Wymogi konkursowe

- odpowiednie doświadczenie dziennikarskie i redakcyjne w piśmie odpowiadającym profilowi miesięcznika;
- wysoki poziom znajomości literackiego języka polskiego i węgierskiego;
- znajomość historii, kultury i dzisiejszego życia węgierskiej Polonii oraz znajomość historii, kultury i dzisiejszego życia Polski i Węgier;
- znajomość obsługi komputera potrzebna do wykonania pracy, znajomość techniki i typografii, doświadczenie w zakresie obróbki rękopisów.

### IV. Dokumenty, które należy dołączyć do wniosku konkursowego

- wyobrażenia dotyczące miesięcznika, materiał konkursowy zawierający fachową koncepcję;
- życiorys zawodowy, kopia dokumentu poświadczająca ukończenie wyższej uczelni;
- spis publikacji.

### V. Porządek rozstrzygnięcia wniosku konkursowego

Złożone wnioski konkursowe ocenia Komisja Kultury Ogólnokrajowego Samorządu Mniejszości Polskiej.

Oceny wniosków dokonuje Ogólnokrajowy Samorząd Mniejszości Polskiej na Posiedzeniu Plenarnym na podstawie propozycji Komisji Kultury w prawdopodobnym czasie do 7 maja. Redaktora naczelnego mianuje Zgromadzenie Radnych na Posiedzeniu Plenarnym.

Osoby, które zgłosiły wnioski konkursowe, o decyzji zostaną poinformowane pisemnie.

### VI. Sposób przystąpienia do konkursu, miejsce i termin:

Termin nadsyłania wniosków konkursowych: 15 kwietnia 2011 roku.

Wnioski konkursowe należy nadsyłać drogą pocztową na adres biura Ogólnokrajowego Samorządu Mniejszości Polskiej (1102 Budapest, Állomás utca 10.) oraz pocztą elektroniczną – e-mail: . Na kopercie i w e-mailu prosimy zaznaczyć: „Wniosek konkursowy na stanowisko redaktora naczelnego miesięcznika „Polonia Węgierska”.

### VII. Dodatkowych informacji w sprawie składania wniosków udziela:

Erzsébet Podlussány – kierownik biura Ogólnokrajowego Samorządu Mniejszości Polskiej. Telefon: (36 1) 261 1798, (36 1) 260 7298, fax: (36 1) 909 2856, e-mail: .

Budapest, 26 lutego 2011 r.

Dr. Csúcs Lászlóné  
przewodnicząca

Az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat OLKÖ/H/26/2011.(02.26.) számú közgyűlési határozata alapján

## pályázatot hirdet a Polonia Węgierska (Magyarországi Lengyelek Havi Lapja) főszerkesztői feladatainak ellátására

Benyújtási határidő: 2011. április 15.

Az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat pályázatot hirdet a tulajdonában álló Polonia Węgierska (Magyarországi Lengyelek Havi Lapja) főszerkesztői feladatainak ellátására.

### I. A főszerkesztő feladatai

- a lap szerkesztésével összefüggő feladatok végrehajtása a lap eredeti céljának szem előtt tartásával: tájékoztatás elsősorban a magyarországi lengyel-ség életéről, másodsorban lengyelországi hírek és tudósítás a világ országában élő lengyelekről 90%-ban lengyel nyelven;
- a lap szakmai és nyelvi színvonalának biztosítása;
- a beérkezett kéziratok rangsorolása, megjelentetésre való előkészítése, lektoráltatása, szükség esetén fordítása;
- megfelelő színvonalú cikkek írása, ehhez kapcsolódó fényképek készítése,
- részvétel a lengyel-ség rendezvényein, vidéken és a fővárosban egyaránt;
- a lapkiadás anyagi hátterének biztosítása érdekében pályázatírás és –elszámolás, költségvetés készítés, likviditás folyamatos figyelése, cikkekkel való kapcsolattartás, velük történő szerződések előkészítése.

### II. A főszerkesztői megbízások időtartama

A megbízás határozott időre, három (4) évre szól, kezdete 2011. június 15. A pályázat kírója évente értékeli a főszerkesztő tevékenységét. Próbaidőszak: 3 hónap.

### III. Pályázati feltételek

- a havilap profiljának megfelelő újságírói és szerkesztői gyakorlat;
- a lengyel és magyar irodalmi nyelv magas szintű ismerete;
- a magyarországi lengyel-ség történetének, kultúrájának és mai életének, valamint Lengyelország, Magyarország történelmének, kultúrájának és mai életének ismerete;
- a tevékenységhez szükséges számítógépes ismeret, műszaki és tipográfiai ismeretek, a kézirat előkészítésében szerzett gyakorlat;

### IV. A pályázat részeként benyújtandó dokumentumok

- a havilappal kapcsolatos elképzelések, szakmai koncepciót tartalmazó pályázati anyag;
- szakmai önéletrajz, felsőfokú végzettséget igazoló dokumentumok másolatai;
- publikációs jegyzék;

### V. A pályázat elbírálásának rendje:

A benyújtott pályázatokat az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat Kulturális Bizottsága értékeli.

A pályázatot az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat Közgyűlése előreláthatólag május 7-ig bírálja el a Kulturális Bizottság javaslata alapján. A főszerkesztőt az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat Közgyűlése nevezi ki.

A pályázati eljárás eredményéről a pályázók írásban tájékoztatást kapnak.

### VI. A pályázat benyújtásának módja, helye és határideje:

A pályázat beérkezésének határideje: 2011. április 15.

A pályázatot postai úton az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat Hivatala címére történő megküldésével (1102 Budapest, Állomás utca 10.) és elektronikus úton a e-mail címre kell benyújtani. Kérjük a borítékon és e-mailen feltüntetni „Pályázat a Polonia Węgierska (Magyarországi Lengyelek Havi Lapja) főszerkesztői feladatainak ellátására”.

### VII. A pályázat ügyében felvilágosítást ad

Az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat Hivatala, Podlussány Erzsébet hivatalvezető. Telefon: (36 1) 261 1798, (36 1) 260 7298, fax: (36 1) 909 2856, e-mail: .

Budapest, 2011. február 26.

dr. Csúcs Lászlóné  
elnök

decyzją OLKÖ/H/28/2011.(02.26) oraz na podstawie Ustawy o statusie urzędników państwowych nr XXXIII z 1992 r. § 20/A ogłasza

## konkurs na stanowisko dyrektora Ogólnokrajowej Szkoły Polskiej na Węgrzech

Z końcem roku szkolnego 2010/2011 kończy się kadencja obecnego dyrektora, dlatego też zgodnie z obowiązującymi przepisami OSMP ogłasza konkurs na to stanowisko.

### 1) Warunki przystąpienia do konkursu:

- zaświadczenie o niekaralności (okres ważności – ostatnie 3 miesiące)
- dobra znajomość języka polskiego i węgierskiego, preferowana znajomość języka polskiego na poziomie języka ojczystego
- dyplom uniwersytecki nauczyciela języka polskiego
- przynajmniej pięcioletni staż pracy w mniejszościowej placówce dydaktyczno-wychowawczej
- dyplom studiów podyplomowych z zakresu zarządzania oświatą
- znajomość systemu oświaty na Węgrzech i w Polsce
- staż pracy na stanowisku kierowniczym
- węgierskie obywatelstwo

### 2) Kandydat powinien przedstawić:

- program kierowania szkołą
- uzasadnienie przystąpienia do konkursu
- życiorys zawodowy
- kopię dyplomów oraz dokumentów poświadczających dotychczasową pracę

3) Okres pełnienia funkcji na czas określony od 1 sierpnia 2011 do 31 lipca 2016r.

4) Wynagrodzenie: na podstawie Ustawy o statusie urzędników państwowych nr XXXIII z 1992 r. oraz Rozporządzenia ministra 138/1992.(X.8)

5) Miejsce zatrudnienia: 1102 Budapest, Állomás u. 10

6) Status zatrudnienia: stanowisko samodzielne, pełny etat

### 7) Rozpatrywanie wniosków:

- decyzja grona pedagogicznego
- przedstawienie propozycji kandydata (opracowuje przewodniczący Komisji Kultury OSMP) na posiedzeniu plenarnym OSMP
- decyzja radnych podjęta na posiedzeniu plenarnym OSMP przewidzianym na 7 maja 2011 r. (kandydaci zostają poinformowani o decyzji w okresie 2 tygodni od podjęcia decyzji)

### 8) Termin i adres składania wniosków konkursowych:

Osobiście lub listem poleconym - OLKÖ 1102 Budapest, Állomás u. 10., do 15 kwietnia

2011 r. (decyduje data stempla pocztowego).

Budapeszt, 26.II.2011 r.

Dr. Csúcs Lászlóné  
przewodnicząca

OLKÖ/H/28/2011.(02.26.) számú közgyűlési határozata és a Közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény 20/A § alapján

## pályázatot hirdet az Országos Lengyel Iskola igazgatói posztjára

A jelenlegi igazgató kinevezése a 2010/2011 tanév végeztével lejár. Ezért pályázatot írunk ki az igazgatói hely betöltésére.

Az Országos Lengyel Iskolában, mint speciális nevelési – oktatási intézményben az intézményvezetői megbízás feltételei a következők:

### 1) A pályázatra jelentkezőnek rendelkeznie kell az alábbiakkal:

- 3 hónapnál nem régebbi erkölcsi bizonyítvánnyal
- lengyel és magyar nyelv jó ismeretével, de előnyt jelent az anyanyelvi szintű lengyel nyelvtudás
- szakirányú egyetemi tanári diplomával
- legalább 5 éves gyakorlattal nemzetiségi nevelési-oktatási intézményben
- közoktatás-vezetői diplomával
- a lengyelországi és magyarországi oktatási rendszer ismeretével
- szervezői és vezetői gyakorlattal
- magyar állampolgársággal

### 2) A jelentkező ajánlatának tartalmaznia kell az alábbiakat:

- iskolavezetési programot
- a pályázatra való jelentkezés indoklását
- szakmai önéletrajz
- a diploma másolatát és egyéb képesítést, valamint az előző munkaviszonyt igazoló okmányokat

3) Az alkalmazás módja: kinevezés határozott időre, 2011. augusztus 1-től 2016. július 31-ig.

4) Illetmény: A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXII. törvény és az 138/1992.(X.8.) Korm. rendeletben foglaltak szerint

5) Munkavégzés helye: 1102 Budapest, Állomás u. 10.

6) Foglalkoztatás jellege: teljes munkakör

### 7) Az elbírálás kétlépcsős:

- A lengyel iskola pedagógusainak választása után
- az OLKÖ Kulturális Bizottságának elnöke elkészíti a javaslatot, amelyet beterjeszt az OLKÖ testülete elé.
- Az OLKÖ testülete előreláthatólag 2011. május 7-én meghozza döntését, amelyről a döntést követő 2 héten belül értesíti az érintetteket.

### 8) Pályázat benyújtási ideje és címe:

A pályázatokat személyesen, vagy ajánlott levélben kell benyújtani az Országos Lengyel Kisebbségi Önkormányzat Hivatalában (1102 Budapest, Állomás út 10.) 2011. április 15-ig. Mérvadó a feladás dátuma.)

Budapest, 2011. február 26.

dr. Csúcs Lászlóné  
elnök

# Jan Kiepura i Marta Eggerth

Vegyés házasságok is képesek erősíteni a lengyel-magyar barátságot. Ilyen volt Jan Kiepura operaénekes és Eggerth Márta koloratúrszoprán énekesnő házassága: életük összekötését követően is vállaltan lengyel és magyar hazafiak maradtak.

**B**ył rok 1937, nad Europę nadciągały czarne chmury. Na jednym z występów w Berlinie, Jan Kiepura śpiewał *Cyganerię*. Po spektaklu za kulisy udał się Goering, który to przedstawienie oglądał. Chcąc pocałować w rękę żonę naszego śpiewaka zatrzymał usta nad dłonią z wyraźną dezaprobatą patrząc na pomalowane czerwonym lakierem paznokcie. „Niemiecka kobieta nie maluje rąk” powiedział. Nie musiał długo czekać na odpowiedź tenora. Stając w obronie żony Kiepura rzekł: „Ona nie jest żadną niemiecką kobietą, ona jest moją żoną.”

O tym, że śpiewak był wielkim patriotą nie trzeba nikomu przypominać. Niewiele jednak zagłębiało się w życiorys małżonki: sławnej (choć pozostającej zawsze w cieniu męża) Marty Eggerth. Anegdota pokazuje, że tenor bardzo kochał swoją żonę, znał także poczucie swojej wartości, nie ugiął się przed nikim i niczym. Marta Eggerth zaś była osobą, która trafiła do jego serca, co łatwe nie było. Kiedy oberżymy dostępne jeszcze w internecie materiały z panią Martą zobaczymy, że mimo zaawansowanego wieku doskonale mówi po polsku, a o Janie Kiepurze wypowiada się z taką miłością, jakby nie odszedł przed czterdziestoma pięcioma laty, a żył w dalszym ciągu z nią i dwoma synami gdzieś pod Nowym Jorkiem.

Marta Eggerth przyszła na świat w roku 1912 w Budapeszcie, jako dziecko dyrektora banku oraz nauczycielki śpiewu. Nie musząc troszczyć się o zabezpieczenie materialne swojego bytu poświęciła się całkowicie karierze muzycznej.

Zaczynała u nie byle kogo, bowiem jej debiuty odbywały się pod okiem Imre Kálmána w wiedeńskiej operze, gdzie wystawiano *Fiołek z Montmartre*. Od tego momentu zaczęła się błyskotliwa kariera młodej śpiewaczki.

Jako, że w latach 30-tych film zaczął odbierać widownię teatrom i



operom, najchętniej oglądanymi projekcjami były musicale. Szybko zauważono Martę i zaproponowano rolę w kręconym w Berlinie filmie, potem przyszły kolejne. Na stałe wpisała się także do historii węgierskiego kina, gdyż wystąpiła w głównej roli w pierwszym węgierskim filmie dźwiękowym *Csak egy kislány van a világon* (Jest tylko jedna dziewczynka na świecie). Również na planie filmowym (tym razem był to film *Dla Ciebie śpiewam*) poznała swojego przyszłego męża. Jednak nie od razu przypadła do gustu Polakowi. Jak sama potem wspominała: „Byłam zakochana w Kiepurze

zanim go poznałam. Zobaczyłam go po raz pierwszy, kiedy przyjechał do Budapesztu. Śpiewał wówczas partię Kalafa w *Turandot* Pucciniego. Śpiewał wspaniale i odniósł ogromny sukces. Nie pamiętam, który to był rok, ale Jan już wtedy cieszył się ogromną sławą. Poznałam go jednak dopiero w 1934 roku w Berlinie, podczas realizacji filmu *Dla Ciebie śpiewam*. Zdjęcia rozpoczęliśmy po Nowym Roku. Słynny tenor w wolnych chwilach stale był otoczony tłumem wielbicielek z którymi rozmawiał w różnych

językach: po niemiecku, angielsku, po polsku, włosku i francusku. Mnie, niestety, zupełnie nie dostrzegali. Powiedział nawet, że skoro przyszedł z Opery Wiedeńskiej i La Scali, nie będzie śpiewał w duecie z tą małą Martą Eggerth. Z tą »małą«!. Byłam wściekła na niego. A moja matka na to: »Jesteś w nim po prostu zakochana«. Oczywiście, że byłam zakochana i zazdrosna...(..) Jan zawsze dbał o zdrowie, obawiał się zarażenia. Całował wszystkie trzy partnerki z planu (film kręcono równocześnie w trzech wersjach językowych - przyp. W.K.). Kiedy kręcił

wersję francuską, na planie, za zastawką z hiszpańskim widoczkim, stał jego sekretarz z wodą czy innym płynem, a ja usłyszałam tylko: gul, gul, gul. Wtedy wkroczyłam ja. Po pocałunku nie płukał gardła.”

Kiepurę wcześniej łączono z inną Węgierką, Magdą Halmos. Artysta musiał później prostować dochodzące do prasy plotki: „Mam specjalne szczęście do Budapesztu. Stamtąd wychodzą wszelkie najdziwsze plotki o mnie.” Marta Eggerth nie mogła mieć wielkich nadziei na związek. Znana jest anegdota powtarzana także przez nią samą, o tym, jak Jan Kiepura

odprowadzając ją pewnego wieczoro do domu wykupił wszystkie kwiaty jakie dostępne były w kwaciarni. Potem tłumaczył się, że żal mu było starej kobiety, która po nocy nie sprzedała towaru. Na dodatek zawsze powtarzał, że ożeni się tylko z Polką, która nie farbuję włosów. Żona jego nie mogła być też aktorką. Marta Eggerth nie spełniała żadnego z tych kryteriów. Nie zrażała się jednak i z uporem powtarzała, że „przy nim mogę stać się Polką” a włosy przestanie farbować. Nie zamierzała jednak porzucić zawodu. Ten upór podziałał na artystę. Ślub odbył się w roku 1936. Formalności (nie było to łatwe, bowiem Marta miała wbrew pozorom obywatelstwo niemieckie) załatwiono bardzo szybko, w ciągu jednego tygodnia. Uroczystość była planowana po cichu, jednak nie udało się tej informacji utrzymać w tajemnicy przed wężącymi wszędzie dziennikarzami. Pod katowickim magistratem zebrał się spory tłum ludzi. Kiepusa nie byłby sobą, gdyby uroczystość odbyła się bez kolejnej anegdoty. Po przysiędze małżeńskiej, kiedy przyszło do wymiany obrączek, okazało się, że nie może on znaleźć ich w żadnej z kieszeni. Kiedy zanosilo się na kłapę i wstyd, Marta Eggerth spokojnie położyła swój bukiet i wyjęła obrączki z torebki.

reżysera Gézy Bolvary'ego *Cyganeria*. Występowała na Broadway'u, podróżowała z mężem od krańców Europy po Amerykę, parokrotnie odwiedzali razem Polskę koncertując w Warszawie czy Krakowie. Poza tym odwiedzali europejskie stolice operowe takie jak Rzym, Wiedeń, Madryt i Paryż. Wielo-



krotnie udowadniali swoje przywiązanie do ojczyzny. Mieszkali za granicą, jednak nieraz występowali razem na koncertach charytatywnych mających pomagać ubogim

Kydryński w swoim *Przewodniku* po filmach muzycznych – „filmowa partnerka Kiepusy, zaś prywatnie żona – Marta Eggerth – odgrywa co najmniej równorzędną rolę, także jeśli idzie o partie wokalne(...). Oboje podkreślają też bardziej zdecydowanie niż kiedykolwiek przedtem, swą przynależność narodową: Eggerth gra *Węgierkę* i śpiewa po węgiersku *Czardasza* Jenő Hubaya, Kiepusa gra Polaka i śpiewa po polsku wokalną adaptację *Mazurka* Henryka Wieniawskiego”.

Po śmierci Jana nie urwał się kontakt z ojczyzną męża, śpiewaczka wystąpiła między innymi na festiwalu w Łańcucie w roku 1989. Mimo swojego patriotyzmu, od roku 1959 ani razu nie odwiedziła Węgier. Czyniła za to w kontraktach zastrzeżenie śpiewania w każdym swoim filmie przynajmniej jednej piosenki po węgiersku.

Strata ukochanego męża była dla niej dużym ciosem. Potwierdzają to wycinki prasowe i wspomnienia z uroczystości pogrzebowych. Marta w żalobie musiała przeciskać się przez tłum dwustu tysięcy osób, po jej twarzy bez przerwy spływały łzy. W trakcie swojego pobytu w Warszawie mówiła: „Przecież ja straciłam nie tylko jednego człowieka. Jan był moim mężem, kochankiem, ojcem moich dzieci, nauczycielem, opiekunem, doradcą.”

Mimo starszego wieku do dziś utrzymuje bardzo dobrą formę fizyczną, co u wokalistów muzyki poważnej jest rzadkie. Dość wspomnieć, że rolę w *Wesołej wdówce* grała ponad 2000 razy! Pomimo wszystkich sukcesów dzisiaj osoba Marty Eggerth znana jest tylko w wąskim gronie znawców muzyki poważnej. Na próżno szukać na Węgrzech poświęconych jej publikacji. Inaczej jest w Polsce. Przed paroma laty wielkim sukcesem cieszyła się wystawa objazdowa pokazująca historię życia i przebieg kariery Jana Kiepusy i jego żony. Szkoda, że nie było podobnej inicjatywy na Węgrzech. Ważne jednak, że tradycje rodziców kontynuuje ich syn, grając z powodzeniem na fortepianie, wydano między innymi nagrane przez niego utwory Chopina.



Śpiewaczka chciała kontynuować swoją karierę i miała do tego okazje. Ponownie wystąpiła z Kiepusą na dużym ekranie, tym razem w filmie węgierskiego

czy pokrzywdzonym w wojnie. Przykładem przywiązania do swoich ojczyzn jest francuski film *La Valse brillante* w reżyserii Jean Boyera, gdzie – jak zauważył Lucjan

Waldemar Kugler  
Zdjęcia: Wikipedia

# Polsko-węgierska wspólnota i konkurs – 2011

Civil kezdeményezés erősíti a lengyel-magyar barátság évezredes hagyományát. Ennek keretében a két népet összekötő kötelékeket még szorosabbra fogja fogni az a színvonalas programisorozat, amelynek a legmagasabb szintű egyházi és állami védnökökkel sikerült megnyerni Lengyelországban és Magyarországon. A programsorozat részét képezi egy rajz- és történelmi-irodalmi pályázat is, amelynek kifrását alább adjuk közre.

W pierwszej połowie 2011 roku przewodnictwo w EU obejmą Węgry, po niej stery przejmie Polska. Tym wydarzeniom towarzyszyć będzie wzmożone zainteresowanie mediów, wiąże się to z możliwością organizacji szeregu programów, które jeszcze bardziej zbliżą nasze narody. Polskę i Węgry, które leżą w sercu Europy, łączy wspólna przeszłość, teraźniejszość, podobne wyzwania oczekują też nasze kraje w bliższej przyszłości.

Maryjność i katolicyzm to najtrwalsze bastiony ochronne Europy w tysiącletniej historii przyjaźni obu narodów. Borykanie się z podobnymi problemami, stała i wzajemna pomoc przez wiele pokoleń zahartowały Polaków i Węgrów w szlachetną stal.

Młodzieżowy Związek Demokratów Chrześcijańskich, Ogólnokrajowy Samorząd Mniejszości Polskiej, a także organizacje cywilne, osoby prywatne, w oparciu o wspólne korzenie dziejowe, gorąco pragną w 2011 roku odnowić i zacieśnić obustronną przyjaźń poprzez wspólny roczny cykl programów, które jeszcze bardziej przybliżą oba narody.

Patronat nad programem objęli:

- Stanisław Nowak – arcybiskup Archidiecezji Częstochowskiej,
- Bábel Balázs – arcybiskup Archidiecezji Kalocsa-Kecskeméti,
- Bogdan Borusewicz – marszałek Senatu RP,
- Kóvér László – marszałek Parlamentu RW.

## Cykl programów zacieśniania przyjaźni polsko-węgierskiej

• Od stycznia 2011 roku konkurs rysunkowy dla uczniów węgierskich szkół podstawowych oraz konkurs literacki dla uczniów gimnazjów publicznych i niepublicznych. Tematem konkursu przyjaźni polsko-węgierska. Konkursy te organizowane są równoległe w szkołach polskich. (Poniżej podajemy związane z nimi najważniejsze wiadomości.)

• Przez cały rok 2011 projekcje filmów polskich w otwartych klubach filmowych Młodzieżowego Związku Demokratów Chrześcijańskich, w II.

dzielnicy Budapesztu, w Parku Mille-náris.

• W związku z obchodami Dnia Przyjaźni Polsko-Węgierskiej, 26. marca 2011 roku Młodzieżowy Związek Demokratów Chrześcijańskich organizuje polsko-węgierski młodzieżowy dzień sportu z udziałem grup akademickich.

• Polsko-węgierska konferencja na temat przyjaźni obu narodów, wspólnej przeszłości, nawiązywania kontaktów, wytyczania kierunków współpracy.

• Polskie Dni Kultury na Węgrzech i Węgierskie Dni Kultury w Polsce.

(Występy zespołów ludowych, warsztaty tańców ludowych, wieczory poetyckie, przedstawienia teatralne i inne imprezy kulturalne).

• Utworzony zostanie park przyjaźni polsko-węgierskiej (w formie rzeźb) w okolicach zamku w Budzie.

• Organizacja wyjazdu 30 czerwca pociągiem na pielgrzymkę do Częstochowy-duchowej stolicy Polski - dla około 600 osób w ostatni dzień przewodnictwa Węgier w EU. Podczas uroczystej mszy św. przyjęcie kopii obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej od Zakonu Paulińskiego. Powrót do Budapesztu 1 lipca w godzinach wieczornych. Po uroczystym przejęciu kopii obrazu przez władze kościelne i państwowe przemarsz w procesji ze świecami do Bazyliki św. Stefana; całonocne czuwanie w Bazylice (litania, różaniec, niespory grecko-katolickie).

Następnego dnia, 2 lipca, w święto Matki Boskiej (Sarlós), msza św. w Bazylice z udziałem duchowieństwa polskiego i węgierskiego oraz wiernych przybyłych z różnych stron Węgier i Polski.

• Położenie kamienia węgielnego pod budowę węgierskiej kaplicy na Jasnej Górze.

• Realizacja krótkometrażowego filmu o polskich pomnikach na terenie Węgier.

• Redakcja krótkiego rozdziału do książki o najnowszej historii Węgier XX wieku, o wspólnych wydarzeniach polsko-węgierskich, jak również o celowości utrzymania dobrych kontaktów między obydwojoma narodami.

Niniejszy cykl programów jest także do wglądu na stronie internetowej

www.lengyelmagyar.eu  
e-mail: info@lengyelmagyar.eu  
Organizator: Vida Zoltán (ZMChD).

Strona ta będzie podlegała ciągłej aktualizacji. Organizatorzy otwarci są też na nowe inicjatywy, które mogą być wykorzystane w przedsięwzięciu, oczekują również na osoby, które zaangażowałyby się w pomoc w tej chlubnej sprawie.

Lista planowanych wydarzeń nie została zamknięta i organizatorzy zachęcają też do wyrażania opinii związanych z organizacją w/w imprez.



Ogólnokrajowy Samorząd Mniejszości Polskiej na Węgrzech wraz z Ogólnokrajową Szkołą Polską na Węgrzech oraz Związek Młodych Chrześcijańskich Demokratów, Polskie Stowarzyszenie Kulturalne im. Józefa Bema i Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej „Legion im. Wysockiego” wspólnie ogłaszają jako program pierwszy z cyklu programów mających być zrealizowanymi w 2011 roku

## Konkurs rysunkowy i historyczno-literacki

dla uczniów węgierskich szkół podstawowych i gimnazjalnych, w trzech grupach wiekowych. Uczniowie szkół podstawowych klas młodszych i starszych wziąć mogą udział w konkursie rysunkowym, w dwóch osobnych grupach wiekowych, a gimnazjaliści zmierzyć swoją wiedzę w konkursie historyczno-literackim. Do konkursu przystąpić może każdy uczeń węgierskich szkół podstawowych i średnich.

Patronat nad konkursem objęli:

- János Székely – biskup pomocniczy Archidiecezji Esztergomsko-Budapeszteńskiej
- Roman Kowalski – ambasador RP na Węgrzech

Celem konkursu jest przybliżenie dojrzewającej teraz młodzieży myśli o polsko-węgierskiej wspólnocie i wiedzy o historycznych powiązaniach.

Tematy konkursowe stwarzają możliwość zapoznania się z ważnymi polskimi postaciami historycznymi, posiadającymi dla przeszłości obydwoj narodów wielkie znaczenie jako łącznicy. Bajania, legendy wprowadzają nas z kolei w świat polskiej baśni dziejowej i zapowiadają się jako emocjonujące zadania dla uczniów, którzy tworzyć będą z niej ilustracje zaprawiane własną fantazją. Najlepsze prace zostaną zakwalifikowane na wystawę.

Dalsze wiadomości na temat konkursu, patrz: www.lengyelmagyar.eu oraz Kállay Katalin: +36 30 / 446 7760 i kalkati@t-online.hu



# Obchody roku Czesława Miłosza w Ogólnokrajowej Szkole Polskiej

2011 a Nobel-díjas Czesław Miłosz éve lett. A Lengyel Iskola a hagyományos húsvéti költészeti vetélkedő keretében idén Miłoszhoz kapcsolódó feladatokat dolgozott ki a gyerekek számára.

**T**ak, tak drodzy Uczniowie, gdyby ktoś z Was żywił wątpliwości – to właśnie o nas mowa; to my jesteśmy szczęśliwym narodem, narodem poetów. Dwie literackie Nagrody Nobla przyznane dla polskiej poezji współczesnej (Cz. Miłosz, 1980, W. Szymborska, 1996) świadczą o tym dobitnie. A przecież jednym tchem można by wymienić co najmniej trzech równie wybitnych poetów, jak choćby Herbert, Różewicz czy Zagajewski. Wygląda więc na to, że w tej dziedzinie jesteśmy potęgą światową.

Oficjalne ogłoszenie roku 2011 Rokiem Miłosza stwarza znakomitą okazję, by uzmysłowić sobie tę prawdę. A ponieważ Miłosz nie jest poetą łatwym, nauczyciele muszą się natrudzić, ażeby mądrze zadziałać w tym względzie. Niektóre wiersze obronią się same, jak na przykład piękna impresja o raju darowanym na chwilę człowiekowi.

## DAR

Dzień taki szczęśliwy.  
Mgła opadła wcześniej, pracowałem w ogrodzie.  
Kolibry przystawały nad kwiatem kaprifolium.  
Nie było na ziemi rzeczy, którą chciałem mieć.  
Nie znałem nikogo, komu warto byłoby zazdrościć.  
Co przydarzyło się złego, zapomniałem.  
Nie wstydziłem się myśleć, że byłem kim jestem.  
Nie czułem w ciele żadnego bólu.  
Prostując się, widziałem niebieskie morze i żagle.

Uroki innych wierszy będą uczniowie zgłębiać z pomocą nauczycieli i będą ku temu okazje, ponieważ:

Po pierwsze, Szkoła nasza organizuje – jak zresztą każdego roku, tradycyjnie tydzień przed Wielkanocą konkurs poezji. W tym roku będzie to oczywiście poezja Miłosza.

Po drugie i po trzecie na lekcjach języka polskiego Miłosz już zagościł i dalej będzie gościć w ciągu roku szkolnego. Uczniowie oddawać się będą analizom i interpretacjom jego wierszy oraz poznawać niezwykle interesujące losy poety.

A teraz proponuję zabawę: Sprawdź się sam i sprawdź swoją znajomość poezji Miłosza. Wybrane cytaty, które się pojawią należą do klasyki i są fragmentami równie znanych wierszy. Zadaniem jest odgadnięcie tytułów wierszy, z których cytaty te pochodzą.

1) Który skrzywdziłeś człowieka prostego  
Śmiechem nad krzywdą jego wybuchając,  
Gromadę błaznów koło siebie mając  
Na pomieszanie dobrego i złego,  
[...]  
Nie bądź bezpieczny. Poeta pamięta.

2) Bo wiersze wolno pisać rzadko i niechętnie,  
pod nieznośnym przymusem i tylko z nadzieją,  
że dobre, nie złe duchy, mają w nas instrument.

3) Zostawcie  
Poetom chwilę radości,  
Bo zginie wasz świat.

„Szczęśliwy naród, który ma poetę  
I w trudach swoich nie kroczy w milczeniu”

4) Aż wszystko będzie legendą  
I wtedy po wielu latach  
Na nowym Campo di Fiori  
Bunt wzniesi słowo poety.

5) Zgodne w radości są wszystkie instrumenty  
Kiedy poeta wchodzi w ogród ziemi.

6) Nie jesteś jednak tak bezwolny,  
A choćbyś był jak kamień polny,  
Lawina bieg od tego zmienia,  
Po jakich toczy się kamieniach.  
I, jak zwykły mawiać już ktoś inny,  
Możesz, więc wpłynąć na bieg lawiny.

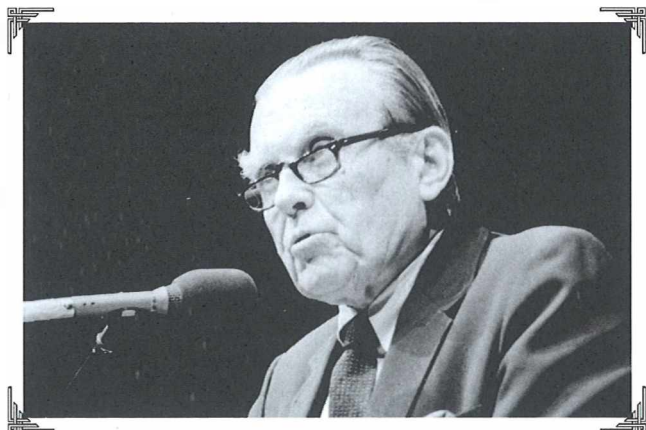
7) Szczęśliwy naród, który ma poetę  
I w trudach swoich nie kroczy w milczeniu

8) Moja wierna mowa,  
może to jednak ja muszę ciebie ratować.  
Więc będę dalej stawiać przed tobą miseczki z kolorami  
jasnymi i czystymi jeżeli to możliwe,  
bo w nieszczęściu potrzebny jakiś ład czy piękno.

Życzę Wam milej zabawy, a dla sprawdzenia znajomości wierszy Miłosza poszukaj rozwiązania niniejszym numerze naszego pisma.

Na koniec bardzo serdecznie zapraszamy także jeszcze niezdecydowanych do wzięcia udziału w konkursie poezji Miłosza, który to konkurs odbędzie się w naszej Szkole 16 kwietnia (sobota) o godz. 11:00.

Barbara Virágh  
Zdjęcia: Wikipedia



## Na czas postu

*Szanowni Czytelnicy, tym razem jako refleksję na Wielki Post, dedykuję wszystkim dzieło ks. Tymoteusza*

Hiába az egyházi szabályok betartása, az újtalosság; a bűsvéti készülődés csak a személyes ügyvé válás, a mindennapos lelki gyakorlatozás, a keresztútjárás révén vezet el a Feltámadás bizonyosságához. Tymoteusz atya gondolatai a nagybajtól.

Jak dobrze zacząć Wielki Post?

Lubię czas Wielkiego Postu dlatego, że jest fioletowy, wyciszony, pełen zadumy, refleksji, pytań...

Ale to trudny czas. Dlaczego?

Czy dlatego, że nie wolno jeść mięsa?

Nie, to bardzo łatwe. Wolę pstrąga niż schabowego.

Pościć to znaczy spróbować, czy umiem sobie odmówić czegoś, co bardzo lubię. Nie umiem!

Trzeba więc ćwiczyć.

W języku Kościoła to ćwiczenie nazywa się ascezą.

Już wiem, że myślisz o tych ascetach, którzy wyniszczają swoje ciało aż do anoreksji. Uchowaj Boże!

Prawdziwą ascezę umieją uprawiać ludzie mądrzy, tacy, co potrafią myśleć.

Żeby myśleć, trzeba się wyciszyć. Zawodowi asceci odchodzą na pustynię.

Nie po to, by uciekać od ludzi, ale po to, żeby usłyszeć ciszę.

Jak to – usłyszeć ciszę?

Bo gdy człowiek milczy, to apetyt rośnie – wilczy – na myślenie.

Trzeba być odważnym, aby wyjść na pustynię.

Tam jest cisza, słońce, piasek i ja.

O, jak bardzo trzeba ćwiczyć, aby zwyciężyć samego siebie, aby stać się człowiekiem charakteru.

Powiesz mi, to nie dla mnie, to tylko dla orłów.

Masz rację, ale nie sądzę, abyś chciał(a) być... ptactwem domowym.

No, nie chcę. Ale jak to zrobić?

Trzeba zacząć ćwiczyć!

I znów wracam do pustyni.

Zrób sobie takie dziesięć minut w ciągu dnia na własną modlitwę.

Pacierz to za mało.

Przeczytaj, posłuchaj, co do Ciebie mówi Bóg.

Wtedy zrodzi się Twoja najpiękniejsza modlitwa.

Tylko wielcy, a prości jak dziecko, potrafią się modlić.

Ludzie dzicy się nie modlą, dlatego mówią i robią tyle głupstw.

Przejdź sobie kiedyś, ale sam, Drogę krzyżową.

Przy którejś stacji spotkasz siebie.

Może się przerazisz, że jesteś Judaszem, Piłatem, Łotrem,

a może się ucieszysz, że jesteś Szymonem, Weroniką,

setnikiem, który wyzna: On naprawdę był Synem Bożym!

Lubię Drogi krzyżowe.

Zawsze się dobrze kończą, bo spod krzyża widać zmartwychwstanie, widać lepszy, nowy świat.

Idź kiedyś na Gorzkie żale.

Eee, to takie dewocyjne nabożeństwo.

Nie mów tak.

To nabożeństwo dla mądrych.

Nie wstydź się płakać.

Tylko dobrzy ludzie płaczą.

Złoczyńcy udają twardzieli.

Przeżyj dobrze rekolekcje.

To są lekcje, na których człowiek uczy się być lepszym.

Musisz się nawrócić.

Zobacz, czy idziesz za Chrystusem czy inną drogą?

Ta inna prowadzi donikąd.

Nie mów, że rekolekcjonista źle mówi.

Dobrze mówi, tylko Ty źle słuchasz.  
Zrób porządną rachunek sumienia.  
Oceń prawdziwie, jaki jesteś.  
Na ten widok się rozplączesz, i to właśnie jest żal za grzechy.  
Przeżyjesz to co Magdalena.  
Nikt cię nie potępił?  
Nie, Panie, ale co Ty ze mną zrobisz?  
Dziecko, i Ja ciebie nie potępiam.  
Idź, a od tej chwili już nie grzesz! (por. J 8, 10-11).  
Widzisz, jaką kulturę tolerancji ma wobec nas mój Pan i Bóg?  
Jakże głupio wyglądają ci, którzy w pochodach krzyczą o tolerancji i wolności.  
Dziecko! Kiedyś Ty byłeś u spowiedzi?  
Może dosyć, bo miałem temat krzyżówki:  
Jak dobrze zacząć Wielki Post?  
To dopiero początek.  
Trzeba dobrze zacząć, aby dobrze skończyć.  
Nie pytaj mnie, czy w Wielkim Poście  
można tańczyć. Można!  
Tylko trzeba być zakręconym,  
żeby tańczyć wtedy, gdy ktoś w domu umiera.  
Nie martw się.  
Drogi krzyżowe są krótkie.  
Gorzkie żale szybko przeminają, potem będzie Zmartwychwstanie,  
wiosna i radosne Alleluja!

Ksiądz Tymoteusz

### Rozwiązanie

- 1) Który skrzywdził? • 2) Ars poetica • 3) W Warszawie • 4) Campo di Fiori • 5) Do Tadeusza Różewicza, poety  
6) Traktat moralny • 7) Do Tadeusza Różewicza, poety • 8) Moja wierna mowa

### *Porządek mszy świętych w okresie Triduum Paschalnego i świąt Wielkiej Nocy w Kościele Polskim w Budapeszcie:*

- 21 IV ☩ Wielki Czwartek Msza Wieczery Pańskiej godz 17.00  
22 IV ☩ Wielki Piątek godz. 15. 00 Droga Krzyżowa w parku przy ulicy Óhegy godz. 17.00 - Liturgia  
Wielkiego Piątku  
23 IV ☩ Wielka Sobota święcenie pokarmów o godz. 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 i przed Liturgią wie-  
czorną godz. 19.00 Liturgia Wielkiej Soboty, Wigilia Paschalna  
24 IV ☩ Zmartwychwstanie Pańskie msze św. o godz. 10.30 i 18.00  
25 IV ☩ Poniedziałek Wielkanocny msze św. o godz. 10.30 i 18.00

### *A Nagyhét miserendje a budapesti Lengyel Templomban:*

- ápr. 21. ☩ Nagycsütörtök. Az utolsó vacsora szentmiséje  
ápr. 22. ☩ Nagypéntek. 15.00 Keresztút járás az Óhegy utcai parkban  
17.00 nagypénteki liturgia  
ápr. 23. ☩ Nagyszombat. Ételszentelés 10.00, 12.00, 14.00, 16.00 órakor, illetve az esti liturgia előtt  
19.00 nagyszombati liturgia, Húsvét Vigíliája  
ápr. 24. ☩ Húsvét Vasárnap. Urunk Feltámadása, szentmisék 10.30 és 18.00 órai kezdettel  
ápr. 25. ☩ Húsvét Hétfő. Szentmisék 10.30 és 18.00 órai kezdettel

## Co było?

- o W dniu 16 lutego, w Ambasadzie Polskiej odbyło się spotkanie ambasadora Romana Kowalskiego oraz konsula Anny Derblin z zaproszonymi przedstawicielami polskich samorządów mniejszościowych i organizacji cywilnych, na temat współpracy.
- o W dniu 19 lutego w PSK im.J.Bema w Budapeszcie odbył się koncert muzyki dawnej w wykonaniu zespołu MUSICA REDIVIVA.
- o W dniu 19 lutego w PSK im.J.Bema odbyła się zabawa karnawałowa.
- o W dniu 20 lutego w Domu Polskim w Budapeszcie odbyła się promocja książki I. Molnára - J. Popieluszko oraz wykład węgierskiego jezuita o. Jánosa Hevenesi o węgierskich męczennikach.
- o W dniu 21 lutego, w Muzeum i Archiwum Węgierskiej Polonii odbyło się spotkanie członków Forum Twórców Polonijnych na Węgrzech
- o W dniu 26 lutego w Polskim Stowarzyszeniu Kulturalnym im.J.Bema na Węgrzech odbyła się zabawa karnawałowa dla dzieci.
- o W dniu 26 lutego w Budapeszcie na zebraniu plenarnym zebrał się Ogólnokrajowy Samorząd Mniejszości Polskiej.
- o W dniu 26 lutego OSMP, przy pomocy Ambasady RP na Węgrzech zorganizowało BAL POLSKI w budańskim hotelu Flamenco..
- o W dniu 5 marca w Szolnoku odbyły się uroczystości związane z rocznicą Bitwy pod Szolnokiem z 1849 roku.
- o W dniu 5 marca odbył się, zorganizowany przez proboszcza Polskiej Parafii Personalnej na Węgrzech, dla wiernych, wyjazdowy Dzień Skupienia.
- o W dniu 6 marca w budapeszteńskim Domu Polskim obchodzony był Dzień Kobiet zorganizowany wspólnie przez Stowarzyszenie św. Wojciecha i Stowarzyszenie Polonia Nova.

## Co będzie?

- o W dniu 26 marca o godz. 17.30 w IV dzielnicy Budapesztu na stadionie im. Ferencza Szusza odbędzie się towarzyski mecz piłkarski pomiędzy drużyną Újpestu i Górnikami Zabrze. Na dzień wcześniej zaplanowano spotkanie polskich piłkarzy z tutejszą Polonią.
- o W dniu 27 marca z okazji Dnia Przyjaźni Polsko - Węgierskiej chór im. Chopina w domu kultury w Békéscsabie da uroczysty koncert.
- o W dniu 31 marca o godz.18.00, w Újpestzeńskiej Galerii (Árpád ut 66), z inicjatywy SMP IV dzielnicy Budapesztu odbędzie się otwarcie wystawy „Poznań - Budapeszt 56”.
- o W dniach 1-4 kwietnia, polonijny parafialny chór św. Kingi będzie we Francji, występując dla Polonii francuskiej. Chór wyjeżdża na zaproszenie polonijnego chóru Gaude Mater

Polonia z Paryża, który gościł u nas podczas XVI Dni Polskiej Kultury Chrześcijańskiej.

- o W dniu 2 kwietnia przypada rocznica śmierci Jana Pawła II. Z tej okazji o godz. 17.00 w Kościele Polskim w Budapeszcie odbędzie się msza święta i spotkanie w Domu Polskim oraz koncert Steve Taylor Szabó.
- o W dniu 3 kwietnia w Domu Polskim - Instytucji OSMP - o godz. 12.00 odbędzie się otwarcie wystawy poświęconej życiu Jana Pawła II.
- o W dniu 6 kwietnia członkowie PSK im.J.Bema na Węgrzech wyjadą do Isaszegu gdzie uczestniczyć będą w tradycyjnych Dniach Historycznych tej miejscowości.
- o W dniu 8 kwietnia w Parku Męczenników Katyńskich w III dzielnicy Budapesztu odbędzie się uroczystość odsłonięcia pomnika ku czci ofiar Katynia. Początek o godz. 11.
- o W dniu 11 kwietnia Stowarzyszenie Kulturalne Przyjaźni Polsko - Węgierskiej oraz Samorząd Polski w Békéscsabie organizują, z okazji Dnia Poezji na Węgrzech, Międzynarodowe Spotkanie Poetów.
- o W dniu 13 kwietnia w budapeszteńskim Kościele Polskim odbędzie się comiesięczne nabożeństwo fatimskie i spotkanie Koła Różańcowego.
- o W dniu 15 kwietnia w IV dzielnicy Budapesztu tamtejszy SMP organizuje poświęcenie Kamieni pod Dębami Pamięci (Dębu Katyńskiego i z okazji 70-rocznicy wybuchu II wojny św.).
- o W dniu 16 kwietnia o godz. 16.00 odbędzie się tradycyjne spotkanie jajeczkowe w PSK im. J. Bema w Budapeszcie ( V dzielnica ul. Nádor 34).
- o W dniu 16 kwietnia wierni Polskiej Parafii i członkowie Stowarzyszenia św. Wojciecha wyjeżdżają na pielgrzymkę do Mátraverebély-Szentkút.

o W dniu 17 kwietnia w Kościele Polskim w Budapeszcie odbędą się uroczystości Niedzieli Palmowej.

o W dniu 17 kwietnia o godz. 15.00 Polsko-Węgierskie Stowarzyszenie Kulturalne w Erdzie organizuje w Miejskiej Bibliotece im. Zoltána Csuka tradycyjne „jajko wielkanocne”.

o SMP i Klub Polonia z Székesfehérvár w dniu 18 kwietnia organizuje spotkanie z młodzieżą szkół średnich Székesfehérváru w Bibliotece Miejskiej ( Zsoit utca 34) na temat tradycyjnych partnerskich kontaktów między miastem Székesfehérvár i Opole oraz województw: opolskiego i Fejér, a także o działalności, celach i zadaniach polskiej mniejszości narodowej w tym mieście.

o W dniu 23 kwietnia w siedzibie SMP IV dzielnicy Budapesztu o godz.13.00 odbędzie się poświęcenie pokarmów wielkanocnych oraz spotkanie młodzieży szkolnej z Zajączkiem.

o W dniu 24 kwietnia w Domu Polskim o godz. 12.00 odbędzie się tradycyjne Spotkanie Wielkanocne, którego gospodarzem będzie Stowarzyszenie św. Wojciecha.

o W dniu 29 kwietnia w Bazylice św. Stefana w Budapeszcie, przy ołtarzu św. Wojciecha, wierni i członkowie Stowarzyszenia św. Wojciecha wezmą udział w mszy świętej odprawionej z okazji święta patrona stowarzyszenia.

o W dniu 30 kwietnia z koncertem muzyki polskiej w Dunaújváros wystąpi pianista Marcin Dominik Gluch.

*Uwaga: Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za zmiany dokonywane w w/w programach.*

(b.)

## PRENUMERATA PW I GP

Roczna prenumerata miesięcznika „Polonia Węgierska” (12 numerów) i jego kwartalnego dodatku „Głos Polonii” (4 numery) na rok 2011 wynosi:

- dla prenumeratorów indywidualnych (po 1 egzemplarzu) - 4.000 forintów/rok;
- dla prenumeratorów zbiorowych (samorządów, po 5 egzemplarzy) - 20.00 forintów/rok.

Jeśli byłoby zapotrzebowanie na wsteczną prenumeratę numerów już wydanych (w roku 2010 lub w którymś wcześniejszym), można ją zgłosić na analogicznych warunkach.

Redakcja przyjmuje także i większe sumy wpłat prenumeraty od osób oraz instytucji i samorządów, jeśli ich stan finansowy to umożliwiła.

Wsparcie finansowe zaoferowane Redakcji należy przekazać w banku K&H na konto o nazwie Lapkiadás:

**10400157-00026536-00000004**

W rubryce „Közlemény” prosimy wpisać „Lapkiadás támogatás” (Wsparcie dla pisma) Ogólnokrajowy Samorząd Mniejszości  
Formularze czekowe dołączamy lub można o nie prosić listownie, względnie telefonicznie oraz na miejscu w biurze OSMP (OLKÓ) i w Redakcji PW.

## Mi történt?

- o Február 16-án Roman Kowalsky nagykövét úr és Anna Derbin konzul asszony a Lengyel Nagykövetségen találkozott a lengyel kisebbségi önkormányzatok, illetve civil szervezetek képviselőivel. A találkozón az együttműködés lehetőségeit tekintették át.
- o A Musica Rediviva középkori zenét játszó együttes február 19-én koncertet adott a Bem J. LKE-ben.
- o A Bem J. LKE-ben farsangi mulatságot tartottak február 19-én.
- o Február 20-án a budapesti Lengyel Házban tartották Molnár I. könyvének ismertetőjét J. Popielusko-ról, majd János Hevenesi jezsuita atya tartott előadást a magyarság mártírjairól.
- o A Magyarországi Lengyel Alkotóművészek Fórumának tagjai február 21-én találkozót tartottak a Magyarországi Lengyel Múzeumában és Levéltárában.
- o Gyermekek részére szervezett farsangi mulatság zajlott február 26-án a Bem J. Lengyel Kulturális Egyesületben.
- o Február 26-án Budapesten testületi ülésre gyűltek össze az OLKÖ tagjai.
- o A budai Flamenco hotelben február 26-án lezajlott a LENGYEL BÁL, amelyet az OLKÖ szervezett a Lengyel Nagykövetség segítségével.
- o Az 1849-es Szolnoki Csata évfordulójára szervezett ünnepségek március 5-én zajlottak Szolnokon.
- o Kihelyezett lelki napot szervezett a hívek számára március 5-én a Magyarországi Lengyel Personális Plébánia plébános.
- o Nőnap ünnepséget tartott a Szent Adalbert egyesület a Polonia Nova Egyesülettel karöltve a budapesti Lengyel Házban március 6-án.

## Mi várható?

- o Március 26-án 17.30-kor a budapesti Szusza Ferenc stadionban barátságos labdarúgó mérkőzésen vesz részt az Újpest és a Górnik Zabrze csapata. Az érdeklődő magyarországi lengyelek - a tervek szerint - egy nappal korábban találkozón vehetnek részt a lengyel labdarúgókkal.
- o Március 27-én Békéscsabán a Chopin kórus ünnepi koncertet ad a Lengyel-Magyar Barátság Napja alkalmából.
- o Március 31-én 18 órai kezdettel az Újpest Galériában (Árpád út 66.) kerül sor a IV. kerületi LKÖ által kezdeményezett „Poznań - Budapest 56” című kiállítás megnyitójára.
- o Április 1-től 4-ig franciaországi látogatásra utazik a Szent Kinga templomi kórus, a párizsi polónia Gaude Mater kórusa meghívásának eleget téve (utóbbi kórus a XIV. Lengyel Keresztény Kultúra Napja alkalmából vendégeskedett nálunk).
- o Április 2-ára esik II. János Pál pápa halálának

évfordulója. Ebből az alkalomból 17 órai kezdettel szentmise lesz a Lengyel Templomban, majd Szabó Taylor Steve koncertjével egybekötött találkozóra kerül sor a Lengyel Házban.

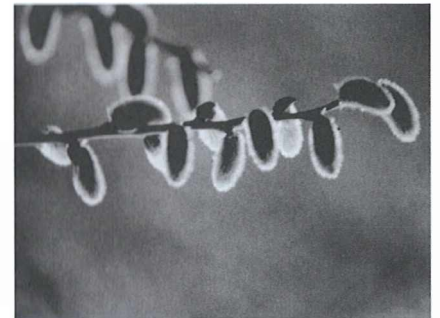
- o Április 3-án 12 órakor kezdődik az OLKÖ által fenntartott Lengyel Házban a II. János Pál pápa életútját bemutató kiállítás.
- o Április 6-án Isaszegre utaznak a Bem J. LKE tagjai, ahol részt vesznek a helybéli hagyományos Történelmi Napok rendezvényén.
- o Április 8-án a Budapest III. kerületi Katyn-i Vértanúk Parkjában kerül sor a katyn-i áldozatok emlékművének ünnepélyes leleplezésére. Kezdet 11 órakor.
- o Április 11-én - a magyarországi Költészet Napja alkalmából - Nemzetközi Költőtalálkozót szervez a békéscsabai Lengyel-Magyar Barátság Kulturális Egyesület a helybéli Lengyel Kisebbségi Önkormányzattal karöltve. Március 13-án kerül sor a budapesti Lengyel Templomban a szokásos havl fatimál imádságra és a Rózsafüzér Találkozóra.
- o Április 13-án a budapesti Lengyel Templomban lesz az e havl fatimál szentmise és a Rózsafüzér Kör találkozója.
- o Április 15-én, Budapest IV. kerületében, a helyi LKÖ szervezésében megszentelik az Emlékezés Köveit a Katyn-i Tölgyfák alatt, a II. világháború kitérésének 70. évfordulója kapcsán.
- o Április 16-án 16 órakor a hagyományos Húsvét előtti találkozó lesz Budapesten a Bem József Egyesületben (V. Nádor u. 34.)
- o Április 16-án a Lengyel Plébánia hível és a Szent Adalbert Egyesület tagjai Mátraverebély-Szentkútra utaznak egy záródiák keretében.
- o Április 17-én a budapesti Lengyel Templomban ünnepélyes virágvasárnapi szertartás lesz.
- o Április 17-én 15 órai kezdettel hagyományos „Húsvéti tojás” találkozóra kerül sor a helyi

Csuka Zoltán könyvtárban az Érdi Lengyel-Magyar Kulturális Egyesület szervezésében.

- o A székesfehérvári LKÖ és a Polónia Klub április 18-ra a helyi könyvtárban (Zsolt utca 34.) találkozót szervez a székesfehérvári középiskolák fiataljaival a hagyományos lengyel-magyar kapcsolatok, Székesfehérvár és Opolo testvérvárosi kapcsolatai, illetve Fejér megye és Opolo vajdaság kapcsolatainak témakörében, továbbá megvitatják a fehérvári lengyel nemzeti kisebbség tevékenységét, feladatait és célkitűzéseit.
- o Április 23-án 13 órakor a Budapest IV. kerületi LKÖ székházában húsvéti ételszentesítés lesz, és az iskolás fiatalok pedig találkozhatnak a húsvéti nyúlal.
- o Április 24-én 12 órakor a Lengyel Házban hagyományos húsvéti találkozón látja vendégül a résztvevőket a Szent Adalbert Egyesület.
- o Április 29-én a budapesti Szent István Bazilika Szent Adalbert oltáránál a hívek és a Szent Adalbert Egyesület tagjai szentmisén vesznek részt az egyesület névadó szentjének az ünnepén.
- o Április 30-án Dunaújvárosban Marcin Dominik Gluch zongorista ad koncertet lengyel szerzők műveiből.

*Figyelem: A szerkesztőség a fent említett programokban bekövetkezett változásokért nem vállal felelősséget.*

(b)



## A PW ÉS A GP ELŐFIZETÉSE

A „Polonia Węgierska” havilap éves előfizetése (12 szám) és negyedéves melléklete, a „Głos Polonii” (4 szám) 2011. évre:

- egyéni előfizetőknek (egy példány) - 4.000 Ft/év;
- a közösségi előfizetőknek (önkormányzatok, 5 példány) - 20.000 Ft/év.

Ha szükség akad a már megjelent számok visszamenőleges előfizetésére (2010-re vagy korábban), azt hasonló feltételekkel tehetik meg.

A szerkesztőség elfogad nagyobb előfizetői összegeket is úgy magánszemélyektől, mint intézményektől, ha ezt pénzügyi kondíciójuk lehetővé teszi.

A szerkesztőségnek felajánlott pénzügyi támogatást a Lapkiadás nevű számlára a K&H bankban lévő számlára kell utalni:

**10400157-00026536-00000004**

A „Közlemény” rovatba kérjük beírni: „Lapkiadás támogatás” Országos Kisebbségi Önkormányzat.

A csekket mellékeljük, de igényelhető levélben is, illetőleg telefonon, valamint helyben, az OLKÖ irodájában és a PW szerkesztőségében.

# Wiadomości z Polski i UE

Różnica między PO i PiS mniejsza niż błąd statystyczny

Gdyby wybory parlamentarne odbywały się w ten weekend, Platforma Obywatelska mogłaby liczyć na 30 proc. poparcia, a Prawo i Sprawiedliwość na 28,4 proc. - wynika z sondażu Instytutu Homo Homini dla Polskiego Radi.

W parlamencie znalazłyby się także Sojusz Lewicy Demokratycznej, na który chce głosować 16,3 proc. badanych, oraz Polskie Stronnictwo Ludowe, które w sondażu uzyskało 8,9 proc. poparcia.

Ugrupowanie Joanny Kluzik-Rostkowskiej Polska Jest Najważniejsza (2,3 proc.), Ruch Poparcia Palikota - Nowoczesna Polska (0,9 proc.) oraz Krajowa Partia Emerytów i Rentistów (0,7 proc.) nie przekroczyłyby progu wyborczego.

Sondaż realizowano metodą telefoniczną 4 marca na reprezentatywnej grupie 1070 osób. Błąd opracowania wynosi 3 proc.

## Nowe władze SLD w Warszawie

Zjazd warszawskiego SLD wyłonił nowe władze - przewodniczącym został dotychczasowy wiceszef tej struktury, Sebastian Wierzbicki. Zastąpił Tomasza Sybilskiego, który nie ubiegał się o ponowny wybór.

Około 240 delegatów ze wszystkich kół dzielnicowych Sojuszu wybrało skład Rady Warszawskiej partii, a także jej nowego sekretarza, którym został zasiadający w Radzie Miasta Bartłomiej Wichniarz.

## Wajda jak Szyborska. Order dla reżysera

TVN podał nieoficjalnie, że prezydent Bronisław Komorowski zdecydował o odznaczeniu Andrzeja Wajdy Orderem Orła Białego.

Andrzej Wajda to kolejna postać ze świata kultury wyróżniona za prezydentury Komorowskiego. W styczniu na Wawelu tym najwyższym polskim orderem wyróżniona została poetka Wisława Szymborska.

Wajda w czasie kampanii prezydenckiej wspierał kandydata PO. Uczestniczył w wiecach poparcia dla Komorowskiego.

## Wojenny łup wróci do Polski?

Skradziony podczas wojny obraz odnalazł się w Moskwie. Za jego zwrot trzeba będzie zapłacić.

„Dziewczynę z gołębiem” namalował Antoine Pesne, nadworny malarz króla Prus Fryderyka II, w 1754 r. Osiem lat przed II wojną obraz kupiło poznańskie muzeum od prywatnego kolekcjonera. - Za 3 tysiące złotych, jak na owe czasy sporo - mówi Piotr Michałowski z Muzeum Narodowego w Poznaniu.

W 1943 r. władze okupacyjne zarządziły ewakuację muzeum. Zbiory wywieziono na wschód Niemiec. Dwa lata później przejęła je Armia Czerwona. Po wojnie do Polski wróciła tylko część kolekcji. Po „Dziewczynie z gołębiem” słuch zaginął.

W ubiegłym roku do Ministerstwa Kultury zgłosił się antykwariusz z Moskwy. W jednym ze swych plócien rozpoznał zaginiony obraz. Michałowski wyruszył do Rosji. - Autentyczność dzieła udało mi się potwierdzić dzięki wykonanej przed wojną fotografii. Obraz jest uszkodzony,

na szczęście w niewielkim stopniu - mówi.

Poznańskie muzeum chciałoby odzyskać płótno. - Jego wartość trudno oszacować. Ale byłby jedynym obrazem Pesne'a w naszej kolekcji - podkreśla Michałowski. Ale sprawa nie jest prosta. Polakom najprawdopodobniej przyjdzie za płótno zapłacić. Negocjacje od lata 2010 r. prowadzi resort kultury.

## „Essential Killing” najlepszym filmem roku

Film „Essential Killing” Jerzego Skolimowskiego otrzymał Orła - nagrodę Polskiej Akademii Filmowej - dla najlepszego filmu. Skolimowski zwyciężył w kategorii najlepszy reżyser. Uroczystość wręczenia statuetek, nazywanych polskimi Oscarami, odbyła się w Warszawie.

„Miałem przygotowane przemówienie na luty. Ono brzmiało: «Thank you, Academy». Przydało się w marcu” - żartował Skolimowski, nawiązując do lutowego rozdania Oscarów.

## Polacy nie wiedzą o przejęciu prezydencji

33 proc. badanych przez TNS OBOP nie wie, że Polska obejmie przewodnictwo w Radzie UE, 44 proc. wie o tym, ale nie orientuje się, kiedy się to stanie. Precyzyjnie datę rozpoczęcie polskiej prezydencji potrafi wskazać 12 proc. ankietowanych.

Swoją wiedzę o tym, czym jest prezydencja w Unii Europejskiej jedynie 1 proc. badanych określił jako bardzo dużą, a 17 proc. jako dużą. Jako małą swą wiedzę na ten temat określiło 46 proc. ankietowanych, 20 proc. jako bardzo małą, a 16 proc. stwierdziło, że nic nie wie o tym, czym jest prezydencja.

Według TNS OBOP, pomimo iż wiedza o tym, czym jest prezydencja jest mała, to ponad połowa (55 proc.) badanych wierzy, że Polska dobrze poradzi sobie z jej pełnieniem: 18 proc. jest przeciwnego zdania.

## Cztery priorytety prezydencji w dziedzinie bezpieczeństwa

Rozwój unijnych grup bojowych, prace nad nowym uzbrojeniem, współpraca UE-NATO oraz z partnerami na wschodzie - to cztery priorytety polskiej prezydencji w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, o których mówił w poniedziałek w Warszawie szef MON Bogdan Klich.

Minister podkreślił, że wzmocnienie Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony UE jest jednym z priorytetów polskiej prezydencji, przypadającej na drugą połowę roku. Wymienił też cztery obszary, na które Polska chce położyć szczególny nacisk.

## Socjaliści żądają łatwego dostępu do aborcji w państwach UE

Wniosek ma być głosowany w Parlamencie Europejskim we wtorek. Prawica stara się go zablokować.

- Mobilizujemy siły i montujemy koalicję. Nie możemy dopuścić do przegłosowania tego dokumentu. Mam nadzieję, że prawica go odrzuci - mówił w piątek „Rz” europoseł PiS Konrad Szymański. To on zaalarmował polskie media, że lewica, wbrew traktatom,

forsuje w PE aborcję. - To najbardziej proaborcyjny dokument zgłoszony w Parlamencie Europejskim od wielu lat. Cała europejska klasa polityczna obiecywała Polakom w kampanii przed referendum akcesyjnym, że UE nie będzie się mieszała w sprawy dotyczące aborcji. We wtorek sprawdzimy wiarygodność lewicy w tym względzie - zapowiada.

## Konieczna liberalizacja rynku

Dziś wchodzi w życie pakiet energetyczny, który ma usprawnić rynek i zmniejszyć wpływ Gazpromu w Europie.

Eksport ma duże znaczenie dla Gazpromu. Rosyjski koncern zarabia, sprzedając drogo gaz do Europy. A kontrolując główne gazociągi, ma wpływ na opłaty przesyłowe.

Głównym elementem nowego pakietu energetycznego obowiązującego od czwartku w całej Unii Europejskiej jest oddzielenie produkcji i dostaw energii od jej przesyłu. Ma to zwiększyć konkurencję i w konsekwencji doprowadzić do wzrostu inwestycji w infrastrukturę i spadku cen dla odbiorców. Unia chce, by ropociągami, gazociągami i liniami energetycznymi zarządzały niezależne firmy, a dostęp do nich był nieograniczony.

Opracowała: Barbara Soboltyńska  
na podst.: Rzeczpospolita, 28.II-07.III.2011

## WAŻNE ADRESY / FONTOS CÍMEK ciąg dalszy ze str. 3 / folytatás a 3. o.-ról

Stoleczny Samorząd Mniejszości  
Polskiej na Węgrzech  
1054 Budapeszt, Akadémia u. 1-3.  
Tel.: (+36-1)332-1979,  
fax: (+36-1)302-5116  
fiko@t-online.hu

Ambasada Polska w Budapeszcie  
1068 Budapeszt, Városligeti fasor 16.  
Tel.: (+36-1)413-8200  
secretary@polishemb.hu

Instytut Polski w Budapeszcie  
1065 Budapeszt, Nagymező u. 15.  
Tel.: (+36-1)311-5856,  
Fax: (+36-1)331-0341 • info@polinst.hu

Szkolny Punkt Konsultacyjny -  
Szkoła Polska  
przy Ambasadzie RP w Budapeszcie  
1025 Budapeszt, Törökútsz út 15.  
Tel./fax: (+36-1)326-8306,  
tel.: 06-70-701-3847  
polish\_school@gazeta.pl

Polska Organizacja Turystyczna  
1075 Budapeszt, Károlyi krt. 11.  
Tel.: (+36-1)269-7809,  
Fax: (+36-1)269-7810  
budapestepot.gov.pl

Program radiowy:  
„Magazyn Polski” - emisja w soboty,  
godz. 13.30 MR4 (fale średnie 873 kHz)  
Redakcja Polska „Magyar Rádó” Rt.  
1800 Budapeszt, Brody S. u. 3-5.

Polonijna strona internetowa:  
www.polonia.hu

*Pamięć 1848-49 r. w Szolnoku; str.9  
Fot.: Małgorzata Erdei i József Tóth*

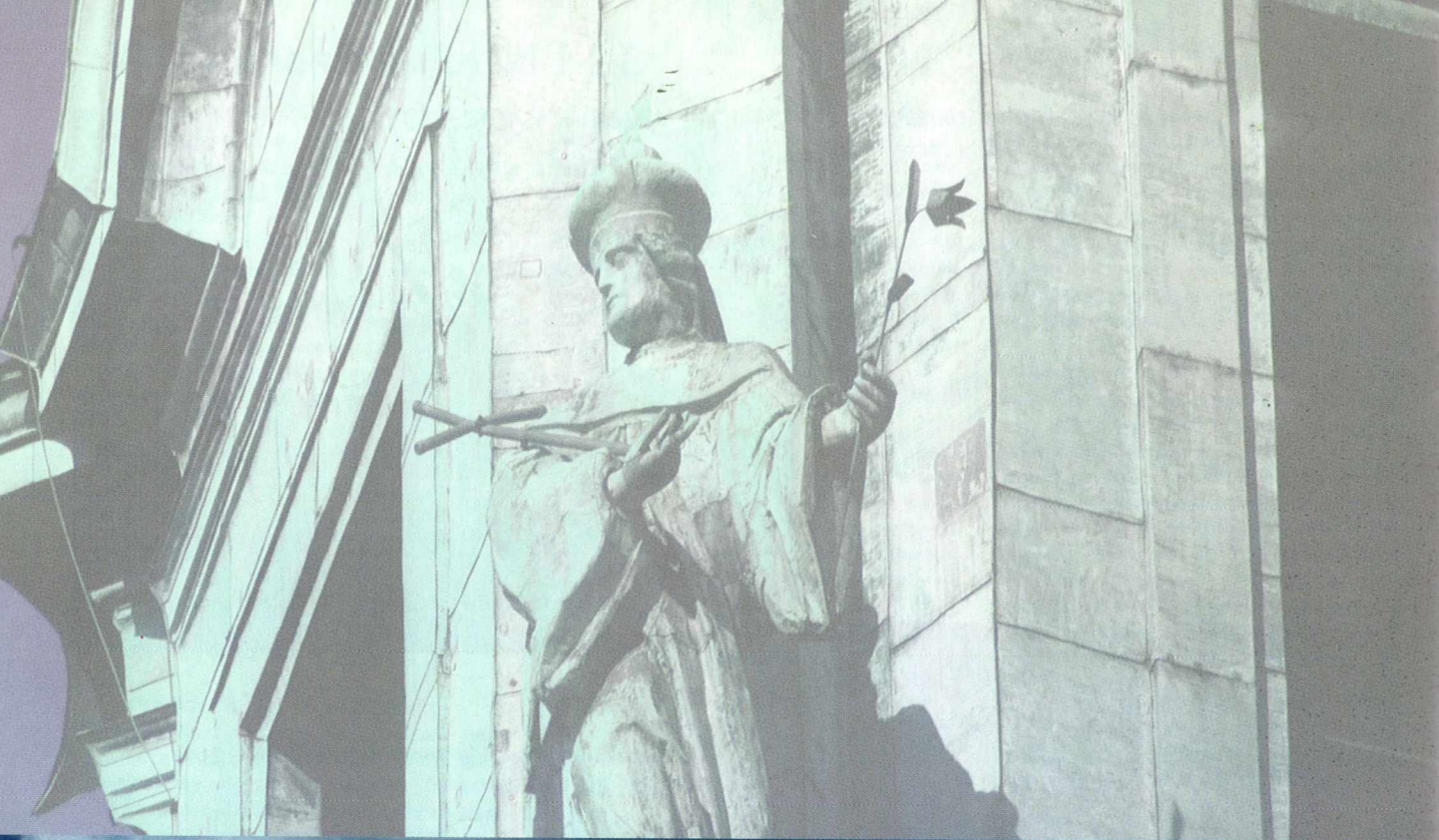


*Spotkanie autorskie Imrego Molnára; str.: 10  
Fot.: Barbara Pál*



*Na wieczorze autorskim Konrada Sutarskiego w Óbudai Társaskör;  
str.11 • Fot.: Vera Bágyoni Szabóné*

*Jan Kiepura; str.14-15  
Fot.: Wikipedia*



Kraków, Wawel (fragm.) • Zdjęcie: András Kemény